

ماتریس و کاربردها

فصل ۱

(ابتدا درسنامه مربوط به این فصل را در بخش درسنامه مطالعه نمایید.)

قسمت اول: ماتریس و اعمال روی ماتریسها

تساوی، جمع و تفاضل ماتریسها

ماتریس اگر فوب مطالعه شود، بهترین نتیجه را در این بخش فواید گرفت و همه تست‌های آن را به درستی در کنکور جواب فواید داد.

۱. ★ ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با فرض $a_{ij} = \begin{cases} i-j & i \geq j \\ j & j > i \end{cases}$ تعریف می‌شود. مجموع درایه‌های آن کدام است؟

۱۰ (۱)   ۱۱ (۲)   ۱۲ (۳)   ۱۳ (۴)

۲. ★ اگر $A = [ij]_{3 \times 3}$ و $B = [(i-j)^2]_{2 \times 2}$ ، آن‌گاه مقدار $a_{11}b_{22} + b_{21}a_{33}$ کدام است؟

۱ (۱)   ۵ (۲)   ۶ (۳)   ۷ (۴)

۳. ★ اگر $A = \begin{bmatrix} x-2y & 1 \\ z^3 & -4 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} -3 & x+2y \\ -8 & -4 \end{bmatrix}$ در صورتی که $A = B$ باشد، آن‌گاه $x+y+z$ کدام است؟

-۲ (۱)   ۱ (۲)   ۲ (۳)   ۰ (۴)

۴. ★ اگر $A = \begin{bmatrix} x-2y & x \\ 1 & y \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 2 & 6-y \\ 1 & 6-x \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} -4 & -8 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$ با فرض $A = B + C$ حاصل $2B + C$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 5 & 4 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 5 & 4 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}$

۵. ★ اگر برای ماتریس‌های A و B داشته باشیم $A + B = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ و $A - B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$ آن‌گاه درایه واقع بر سطر اول و ستون دوم

ماتریس A کدام است؟

۱ (۱)   ۲ (۲)   -۱ (۳)   -۲ (۴)

۶. ★ اگر $A = [a_{ij}]_{2 \times 2}$ ، $a_{ij} = \begin{cases} 3i+4j & i \leq j \\ 2i-j & i > j \end{cases}$ و $B = \begin{bmatrix} 2x+y & 4a+b-7 \\ a-b+1 & 3x+5y \end{bmatrix}$ باشد آن‌گاه با فرض $A = B$ حاصل $(3x+2y-3a)^b$ کدام است؟

۱ (۱)   ۴ (۲)   ۹ (۳)   ۲۵ (۴)

۷. ★ اگر $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ ، $a_{ij} = \begin{cases} i+j & i=j \\ i-j & i \neq j \end{cases}$ و $B = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$ باشد، آن‌گاه با فرض این‌که مجموع درایه‌های قطر اصلی و فرعی

ماتریس $xA + yB$ برابر باشند، حاصل $\frac{x}{y}$ کدام است؟

(۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $-\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۴) $-\frac{3}{8}$

۸. ★ اگر $\begin{bmatrix} x^2 & y^2 \\ z^2 & 4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} x & 1 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 2y \\ -1 & 5 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه بیش‌ترین مقدار xyz کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) -۱   (۴) صفر

۹. ★ اگر $A = \begin{bmatrix} 5 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 7 & 6 & 0 \end{bmatrix}$ و ماتریس B چنان باشد که $A + B = I$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی B کدام است؟

-۴ (۱)   -۲ (۲)   -۳ (۳)   -۵ (۴)

دانش‌آموزان عزیز! در صورت کمبود وقت حتماً به تست‌های دارای علامت ★ پاسخ دهید. تست‌های دارای علامت ★ کمی دشوارتر هستند.

۱۰☆ ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با شرط $\begin{cases} i=j \\ i \neq j \end{cases}$ $a_{ij} = \begin{cases} 3 \\ \sin \pi(i+j) \end{cases}$ کدام است؟

- (۱) ماتریس صفر (۲) ماتریس همثنی (۳) ماتریس سطری (۴) ماتریس اسکالر

۱۱⊛ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ و $xA + yB = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مقدار $x+y$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) هیچ x و y به دست نمی‌آید.

۱۲☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 2 & a \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} a & 3 \\ b & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ و $C = A+B$ باشد و $c_{11} = 2c_{22}$ ، $c_{12} = c_{21}$ ، $c_{31} = 2$ آن‌گاه $a+b$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۳ (۴) -۲

۱۳☆ اگر $C = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 4 & -1 \end{bmatrix}$ ، $D = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ k & 2 \end{bmatrix}$ و $C + 2D = 3I$ ، آن‌گاه مقدار k کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) -۱ (۴) -۲

۱۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 4 & -2 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس $B = A + 2A + 3A + \dots + nA$ (n عددی طبیعی است) کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) $n(n+1)$ (۴) $\frac{n}{2}(n+1)$

۱۵☆ ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با شرط $\begin{cases} i \neq j \\ i = j \end{cases}$ $a_{ij} = \begin{cases} 3 - a_{ij} \\ -a_{ij} \end{cases}$ مفروض است. مجموع درایه‌های ماتریس $A - \frac{1}{3}I$ کدام است؟

- (۱) ۷ (۲) ۸ (۳) ۷/۵ (۴) ۸/۵

۱۶⊛ ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ با شرط $\begin{cases} i < j \\ i = j \end{cases}$ $a_{ij} = \begin{cases} 2i - a_{ji} \\ 6 - a_{ji} \end{cases}$ مفروض است. مجموع درایه‌های آن کدام است؟

- (۱) ۳۶ (۲) ۳۰ (۳) ۱۷ (۴) ۲۴

ضرب ماتریس‌ها، ماتریس‌های تعویض پذیر

درست نوشتن درایه‌های ماتریس و تسلط بر محاسبات ریاضی در این‌ها بسیار مهم است. با کمی دقت اغلب سؤال‌های این بخش را پاسخ خواهید داد.

۱۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 5 & b \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} -2a & 3 \\ 1 & c \end{bmatrix}$ و $AB = \begin{bmatrix} 0 & -5 \\ -6 & -1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه abc کدام است؟

- (۱) -۴ (۲) -۸ (۳) -۱۶ (۴) -۲

۱۸ اگر $A = \begin{bmatrix} x & x \\ y & y \end{bmatrix}$ و $A^2 = A$ ، آن‌گاه $x+y$ کدام است؟ ($xy \neq 0$)

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۱۹☆ اگر $A = [a_{ij}]_{3 \times 4}$ ، $a_{ij} = i - j$ ، $B = [b_{ij}]_{4 \times 6}$ ، $b_{ij} = 2i + 3j$ ، آن‌گاه با فرض $C = AB$ ، c_{33} کدام است؟

- (۱) ۲۸ (۲) ۲۴ (۳) ۲۶ (۴) ۳۰

۲۰⊛ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ a^2 & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ a \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$ ، $AC = B$ باشد، آن‌گاه مجموع مقادیر a کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) -۲ (۳) ۱ (۴) صفر

۲۱☆ اگر $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $C = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ و $A \times B = C$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس A کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۶

۲۲☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 4 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 3 & -9 \\ 6 & 12 \\ 0 & 15 \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} 4 & -1 & 5 \\ 2 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه با فرض $D = (2A - \frac{1}{3}B)C$ ، d_{22} کدام است؟

- (۱) ۲۴ (۲) ۱۲ (۳) -۶ (۴) -۲

۲۳☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 1 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$ ، آنگاه ماتریس $A^T B + B A B$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 6 & 2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 2 & 6 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 3 & 1 \\ -3 & \frac{1}{4} \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -3 & -1 \\ -3 & -\frac{1}{4} \end{bmatrix}$

۲۴☆ با توجه به تساوی ماتریسی $\begin{bmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos \beta & \sin \beta \\ -\sin \beta & \cos \beta \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix}$ مقدار b کدام است؟

(۱) $\cos(\alpha - \beta)$ (۲) $\sin(\alpha - \beta)$ (۳) $\sin(\beta - \alpha)$ (۴) $\sin(\alpha + \beta)$

۲۵ جواب‌های معادله $\begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ کدام اند؟

(۱) $-1, -2$ (۲) $1, -2$ (۳) $-1, 2$ (۴) $1, 2$

۲۶☆ اگر ماتریس $A_{2 \times 2}$ چنان باشد که $A \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -b \\ -a \end{bmatrix}$ ، آنگاه حاصل $A^2 \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix}$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -2 \\ -1 \end{bmatrix}$

۲۷☆ کدام گزینه می‌تواند $A \times B - B \times A$ باشد؟

(۱) $\begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 7 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 3 & -3 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 1 & 4 \end{bmatrix}$

۲۸☆ ماتریس $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} \times \dots \times \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 7 & 1 \end{bmatrix}$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 28 & 1 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 21 & 1 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 36 & 1 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 25 & 1 \end{bmatrix}$

۲۹☆ اگر $A + I = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}$ و $B + 2I = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آنگاه حاصل $AB + 2A + B + 2I$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} 7 & 2 \\ 6 & 6 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} -7 & -2 \\ -6 & 6 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 7 & -2 \\ -6 & 6 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -7 & 2 \\ 6 & -6 \end{bmatrix}$

۳۰☆ ماتریس $A = [a_{ij}]_{2 \times 2}$ را با فرض $a_{ij} = \begin{cases} i & i > j \\ j & i \leq j \end{cases}$ در نظر می‌گیریم. مجموع درایه‌های ماتریس A^2 چقدر بیش‌تر از مجموع درایه‌های ماتریس A است؟

(۱) ۱۶ (۲) ۱۷ (۳) ۱۸ (۴) ۱۹

۳۱☆ اگر $AB = \begin{bmatrix} 6 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، $BC = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 2 & -2 \end{bmatrix}$ و $CA = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 5 & 4 \end{bmatrix}$ ، آنگاه حاصل $(ABC)^2$ کدام است؟

(۱) $\begin{bmatrix} -7 & -2 \\ 4 & -4 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} -3 & -4 \\ 3 & -8 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 18 & -11 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -12 & 1 \\ -36 & 0 \end{bmatrix}$

(برگرفته از کتاب درسی)

۳۲☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 5 & a \\ b & -2 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ و ماتریس $A \times B$ قطری باشد، مقدار $a - b$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

(مدرسه ریاضی غازی از کشور - ۹۸)

۳۳☆ به ازای کدام مقدار x, y ماتریس $\begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 1 & 0 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & -1 & 4 \\ y & 3 & 1 \end{bmatrix}$ یک ماتریس قطری است؟

(۱) $x = 1, y = -7$ (۲) $x = 2, y = -7$ (۳) $x = 2, y = -5$ (۴) $x = 1, y = -5$

۳۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -4 & p & -2 \\ 4 & 2 & q \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} q & -4 \\ 2 & 2q \\ 4p & 6 \end{bmatrix}$ و AB یک ماتریس قطری باشد، آنگاه $q - p$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳۵☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}$ و $A^2 = \alpha A + \beta I$ باشد، آنگاه زوج مرتب (α, β) کدام است؟

(۱) $(-1, 6)$ (۲) $(1, -6)$ (۳) $(-1, -6)$ (۴) $(1, 6)$

۳۶☆ اگر $A = \begin{bmatrix} x & -1 & -x \\ 0 & 0 & 4 \\ y & z & z \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 2z & \frac{1}{2} & 2 \\ 2z & 0 & -4y \\ 0 & \frac{1}{2} & 0 \end{bmatrix}$ و ماتریس AB به ازای $y \in \mathbb{Z}$ ماتریس اسکالر باشد، مقدار xy کدام است؟ (سراسری ریاضی-۱۴۰۱)

- (۱) -۱   (۲) -۲   (۳) ۱   (۴) ۲

۳۷☆ اگر $\begin{bmatrix} x & y & z \\ y & t & u \\ z & u & r \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 2 & 1 \\ a & 4 & 2 \\ b & c & 4 \end{bmatrix}$ و همه پارامترها مثبت باشند، آن‌گاه r کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) ۱   (۳) $\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۴) $\sqrt{3}$

۳۸☆ از رابطه ماتریس $\begin{bmatrix} 3 & -1 & 1 \\ 4 & 0 & -2 \\ 1 & 2 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix}$ عدد غیرصفر x ، کدام است؟ (سراسری ریاضی-۱۹۸)

- (۱) $\frac{2}{9}$ (۲) $\frac{3}{8}$ (۳) $\frac{4}{9}$ (۴) $\frac{3}{5}$

۳۹☆ حاصل $\begin{bmatrix} 4 \\ 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ کدام است؟

- (۱) $\begin{bmatrix} 5 \\ 15 \\ 25 \\ 35 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 5 \\ 10 \\ 20 \\ 30 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 5 \\ 15 \\ 25 \\ 35 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 5 \\ 10 \\ 15 \\ 20 \end{bmatrix}$

۴۰☆ اگر $A+B = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ و $AB+BA = \begin{bmatrix} 2 & -3 & 3 \\ 5 & -7 & 5 \\ 4 & 1 & 3 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی ماتریس $A^T + B^T$ کدام است؟

- (۱) ۱۲   (۲) ۹   (۳) ۱۱   (۴) ۱۰

۴۱☆ ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ به صورت $a_{ij} = \begin{cases} 1 & i=j \\ 2 & i \neq j \end{cases}$ تعریف شده است. مجموع درایه‌های $A^T - 4A$ کدام است؟ (سراسری ریاضی شاره ۱ کشور-۱۹۷)

- (۱) ۱۲   (۲) ۱۵   (۳) ۱۸   (۴) ۲۲

۴۲☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & x & 0 \\ 0 & 0 & y \\ 0 & 0 & z \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ x & 0 & 0 \\ 0 & y & z \end{bmatrix}$ و ستون سوم ماتریس $A^T B$ برابر $\begin{bmatrix} -6 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$ باشد، آن‌گاه $x+y+z$ کدام است؟

- (۱) -۶   (۲) ۴   (۳) -۴   (۴) ۵

۴۳☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & a \\ 0 & b & 0 \\ 0 & c & 0 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & b & c \\ a & 0 & 0 \end{bmatrix}$ و ستون دوم ماتریس $A^T - B$ برابر $\begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 6 \end{bmatrix}$ باشد، آن‌گاه $a+b+c$ کدام است؟

- (۱) ۳   (۲) ۴   (۳) ۵   (۴) ۶

۴۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 7 & 22 & 36 \\ 10 & 31 & 52 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 10 & 17 & 15 \\ 4 & 20 & 17 \\ 302 & 153 & -2 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A کدام است؟

- (۱) ۲۲   (۲) ۲۶   (۳) ۲۴   (۴) ۲۸

۴۵☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 2 \\ 3 & 3 & 4 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 6 & -1 & -1 \\ -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های $A^T B^T$ کدام است؟

- (۱) ۲۰   (۲) ۱   (۳) ۱۹   (۴) ۲

۴۶☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ -1 & -2 & -1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 3 & 6 & -2 \\ -2 & -4 & 1 \\ -2 & -3 & 0 \end{bmatrix}$ ، p و q دو عدد حقیقی باشند، آن‌گاه ماتریس $pA^T + qB^T$ همواره کدام است؟

- (۱) ماتریس صفر   (۲) ماتریس ستونی   (۳) ماتریس اسکالر   (۴) ماتریس همانی

۴۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 2 & 0 \\ b & c & 4 \end{bmatrix}$ و $AB = I$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی ماتریس $A + B$ کدام است؟

- ۱) ۸/۵ (۱)   ۲) ۸/۷۵ (۲)   ۳) ۸/۲۵ (۳)   ۴) ۸ (۴)

۴۸☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $AB = I$ ، آن‌گاه درایهٔ سطر دوم و ستون سوم ماتریس B کدام است؟

- ۱) -۴ (۱)   ۲) ۴ (۲)   ۳) ۳ (۳)   ۴) -۳ (۴)

۴۹☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 & 24 \\ 1 & 1 & 2 & 8 \\ 1 & 1 & 1 & 4 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & 1 & 4 \\ \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & 1 \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} A \\ B \end{bmatrix}$ باشند، مجموع درایه‌های قطر اصلی ماتریس C^2 کدام است؟

- ۱) ۱۶ (۱)   ۲) ۱۸ (۲)   ۳) ۲۰ (۳)   ۴) ۲۴ (۴) (سرازمی ریاضی - ۹۷)

۵۰☆ فرض کنید $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، مجموع عناصر روی قطر اصلی ماتریس A ، کدام است؟

- ۱) ۱۲ (۱)   ۲) ۱۷ (۲) (سرازمی ریاضی فارغ‌التحصیلان کشور - ۱۴۰۰)   ۳) ۱۹ (۳)   ۴) ۲۱ (۴)

۵۱☆ فرض کنید $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، مجموع درایه‌های سطر سوم ماتریس A ، کدام است؟

- ۱) ۳ (۱)   ۲) ۵ (۲)   ۳) ۱۲ (۳)   ۴) ۱۳ (۴) (سرازمی ریاضی - ۱۴۰۰)

۵۲ اگر برای دو ماتریس مربعی هم‌مرتبهٔ A و B رابطهٔ $A \times B = -2B \times A$ برقرار باشد، ماتریس $(A + B)^T$ کدام است؟

- ۱) $A^T + A \times B + B^T$ (۱)   ۲) $A^T - B \times A + B^T$ (۲)   ۳) $A^T - A \times B + B^T$ (۳)   ۴) $A^T + B^T$ (۴)

۵۳☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ ، چند ماتریس مانند $B = \begin{bmatrix} 1 & a \\ 2 & b \end{bmatrix}$ وجود دارد که A با B تعویض‌پذیر است؟

- ۱) ۱ (۱)   ۲) ۲ (۲)   ۳) صفر (۳)   ۴) بی‌شمار (۴)

۵۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 2 & -2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $X = \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix}$ و $AX = 3X$ ، آن‌گاه حاصل $\frac{a-b+c}{c}$ کدام است؟

- ۱) -۱ (۱)   ۲) ۲ (۲)   ۳) ۴ (۳)   ۴) ۳ (۴)

۵۵☆ اگر دو ماتریس $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} a & 1 \\ c & 5 \end{bmatrix}$ تعویض‌پذیر باشند، آن‌گاه $a + c$ کدام است؟

- ۱) ۳ (۱)   ۲) ۲ (۲)   ۳) ۱ (۳)   ۴) $\frac{1}{2}$ (۴)

۵۶☆ اگر $(A + I)^2 = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $(A - I)^2 = -\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی $A_{2 \times 2}$ کدام است؟

- ۱) ۱ (۱)   ۲) ۲ (۲)   ۳) $\frac{5}{4}$ (۳)   ۴) $\sqrt{2}$ (۴)

۵۷☆ اگر A و B دو ماتریس تعویض‌پذیر باشند و $AB = \begin{bmatrix} 5 & 1 \\ 1 & 5 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $A^T B^T$ کدام است؟

- ۱) $\begin{bmatrix} 25 & 5 \\ 5 & 25 \end{bmatrix}$ (۱)   ۲) $\begin{bmatrix} 26 & 10 \\ 10 & 26 \end{bmatrix}$ (۲)   ۳) $\begin{bmatrix} 10 & 26 \\ 26 & 10 \end{bmatrix}$ (۳)   ۴) $\begin{bmatrix} 5 & 25 \\ 25 & 5 \end{bmatrix}$ (۴)

۵۸☆ اگر $A = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 2 & b & a \\ 3 & a & 2 \\ a & -2 & b \end{bmatrix}$ و $B = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 2 & 3 & a \\ b & a & -2 \\ a & 2 & b \end{bmatrix}$ و $AB = I$ ، آن‌گاه مقادیر a و b به ترتیب کدامند؟

- ۱) ۳ و ۶ (۱)   ۲) -۳ و ۶ (۲)   ۳) -۳ و -۶ (۳)   ۴) ۳ و -۶ (۴)

۵۹☆ اگر $A^2 = -A - I$ ، آن‌گاه حاصل $A(A + 2I)$ کدام است؟

- ۱) $A - I$ (۱)   ۲) $A + I$ (۲)   ۳) $-A + I$ (۳)   ۴) $2A - I$ (۴)

۶۰★ اگر $A = \begin{bmatrix} a-2 & 4 & -7 \\ b & 0 & b+2 \\ 7 & a & 0 \end{bmatrix}$ و به ازای هر i و j رابطه $a_{ij} = -a_{ji}$ باشد. آن گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^T کدام است؟

- (۱) -120 (۲) -130 (۳) -138 (۴) -200

۶۱★ اگر A, B, C و $A+B=I$ و $A=BC$ و $AC-C$ کدام است؟

- (۱) $-B$ (۲) $-C$ (۳) $-A$ (۴) $-I$

۶۲ اگر A, B, C و $A+B=I$ و $A=BC=CB$ ، آن گاه حاصل $AC-CA$ کدام است؟

- (۱) I (۲) B (۳) 0 (۴) A

۶۳★ اگر برای ماتریس A داشته باشیم $A + 2A + I = 0$ و ماتریس‌های B و C چنان باشند که $2A = B^T + C^T$ ، آن گاه $B-C$ کدام است؟

- (۱) A (۲) $2A$ (۳) $A + 2I$ (۴) $A - 2I$

۶۴★ اگر A و B دو ماتریس 2×2 و $AB = B$ و $BA = A$ باشد آن گاه $(A+B)^T$ کدام است؟

- (۱) $8A$ (۲) $2A + 6B$ (۳) $8B$ (۴) $4(A+B)$

۶۵★ اگر برای ماتریس 2×2 ، A داشته باشیم $A^T = I - A$ ، آن گاه حاصل $A^T(A+I)^T$ کدام است؟

- (۱) I (۲) A (۳) 0 (۴) $-A$

۶۶ اگر برای ماتریس 2×2 ، A داشته باشیم $A^T = 0$ ، آن گاه $A(I-A)^T$ کدام است؟

- (۱) A (۲) $-A$ (۳) 0 (۴) I

۶۷★ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 0 \end{bmatrix}$ و $A^T = mA + nI$ ، آن گاه n^m کدام است؟

- (۱) -1 (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) 2 (۴) -2

۶۸★ اگر A و B ماتریس‌های مربعی 2×2 باشند به طوری که $A+B = 2AB$ ، آن گاه حاصل $A^T + B^T + AB + BA$ کدام است؟

- (۱) $(AB)^T$ (۲) $4(AB)^T$ (۳) $(BA)^T$ (۴) $4(BA)^T$

۶۹★ اگر A و B دو ماتریس مربعی هم‌مرتبه باشند، به طوری که $A+B+AB = 0$ ، آن گاه $(A+I)(B+I)$ کدام است؟

- (۱) $2AB$ (۲) $2BA$ (۳) 0 (۴) I

۷۰★ اگر A ماتریس مربعی باشد، به طوری که $A^T - A - 2I = 0$ ، آن گاه حاصل $A^T + I$ کدام است؟

- (۱) $2A + 2I$ (۲) $2A + 2I$ (۳) $2A - 2I$ (۴) $2A - 2I$

۷۱★ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 1 & 6 \end{bmatrix}$ ، آن گاه حاصل $A^3 - 7A^2 + 2A + 4I$ کدام است؟

- (۱) $4I$ (۲) $3I$ (۳) $5I$ (۴) $6I$

۷۲★ اگر $A^T = A$ باشد و $AB = I$ ، آن گاه حاصل $A^T B^T$ کدام است؟

- (۱) I (۲) A (۳) B (۴) 0

۷۳★ اگر A و B ماتریس‌های مربعی 2×2 باشند، به طوری که $AB + BA = I$ ، آن گاه حاصل $A^T B - BA^T$ کدام است؟

- (۱) I (۲) 0 (۳) A (۴) B

۷۴★ A یک ماتریس 2×2 است، به طوری که $A^2 + 2A - I = 0$ می‌باشد و اگر $AU = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$ به طوری که $U = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ در این صورت $A^3 U$ کدام است؟

- (۱) $\begin{bmatrix} 3 \\ 5 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 5 \\ 3 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 7 \\ 1 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 7 \\ -1 \end{bmatrix}$

۷۵★ اگر $AB = \lambda BA$ ، آن گاه حاصل $(AB)^T - A^T B^T$ کدام است؟

- (۱) $\lambda A^T B^T$ (۲) $\frac{\lambda-1}{\lambda} A^T B^T$ (۳) $\frac{1-\lambda}{\lambda} A^T B^T$ (۴) 0

۷۶★ اگر $AB - BA = 2I$ ، آن گاه حاصل $(A+I)(B-I) - (B-I)(A+I)$ کدام است؟

- (۱) $2I$ (۲) $-2I$ (۳) I (۴) 0

توان ماتریس‌ها

در این مهلت با توجه به فواصل ضرب ماتریس‌ها و نتیجه‌گیری صحیح استقرایی می‌توانیم بدون در دستر زیاد، توان‌های بالای ماتریس‌ها را به‌راستی آوریم.

- ۷۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های A^5 کدام است؟
- (۱) ۲۲ (۲) ۶۴ (۳) ۱۲۸ (۴) ۱۶
- ۷۸☆ اگر $A = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه A^{100} کدام است؟
- (۱) A (۲) $\frac{1}{2^{100}}A$ (۳) $2^{100}A$ (۴) I
- ۷۹☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه کم‌ترین مقدار n که به ازای آن $A^n = I$ است، کدام است؟
- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷
- ۸۰☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه کم‌ترین مقدار n که به ازای آن $(A - A^2)^n$ برابر I باشد، کدام است؟
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۸۱☆ اگر $A = \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^n کدام است؟
- (۱) a^n (۲) $2a^n$ (۳) na^n (۴) صفر
- ۸۲☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $B = A^{50}$ ، آن‌گاه b_{12} کدام است؟
- (۱) $\frac{7^{50}-1}{3}$ (۲) $\frac{7^{50}-2}{3}$ (۳) $\frac{7^{50}+1}{3}$ (۴) $\frac{7^{50}+2}{4}$
- ۸۳☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ و $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2022}$ ، آن‌گاه B کدام است؟
- (۱) I (۲) A (۳) $2022A$ (۴) $A - I$
- ۸۴ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه A^{2010} کدام است؟
- (۱) I (۲) A (۳) $\bar{O}$ (۴) $-I$
- ۸۵☆ اگر $M = \begin{bmatrix} 2\cos^2\theta & \sin 2\theta \\ \sin 2\theta & 2\sin^2\theta \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه M^2 کدام است؟
- (۱) M (۲) $2M$ (۳) $3M$ (۴) $4M$
- ۸۶☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه ماتریس $A^8 \times B^9$ کدام است؟
- (۱) $\begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 9 & 7 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 9 & 7 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 9 & 7 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 1 & 9 \\ 8 & 7 \end{bmatrix}$
- ۸۷☆ اگر A ماتریس مربعی 2×2 و $\bar{O} = A^2 - A + I$ باشد، آن‌گاه ماتریس A^{30} کدام است؟
- (۱) I (۲) $-I$ (۳) A (۴) $-A$
- ۸۸☆ اگر $A^2 = B^2 = I$ و $AB = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ و $BA = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه حاصل $((A+B)(A-B))^{100}$ کدام است؟
- (۱) I (۲) $-I$ (۳) $\bar{O}$ (۴) $2I$
- ۸۹☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه درایهٔ نظیر سطر سوم و ستون اول A^3 کدام است؟
- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۴
- ۹۰☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ و $(A+I)^6 = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $a-b$ کدام است؟
- (۱) صفر (۲) ۶ (۳) ۱ (۴) ۳۶

۹۱ ⚡ اگر $A^2 = \bar{O}$ ، حاصل $(I - A)^4 (I + A)^5$ کدام است؟

- (۱) $I + A$ (۲) $I - A$ (۳) $2A$ (۴) O

۹۲ ⚡ اگر $A^2 = A$ باشد، آن‌گاه حاصل $(I + A)^4$ کدام است؟

- (۱) $15A$ (۲) $16A$ (۳) $I + 15A$ (۴) $I + 16A$

۹۳ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & \sqrt{3} \\ -\sqrt{3} & -1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه A^{40} کدام است؟

- (۱) $\begin{bmatrix} 2^{40} & 0 \\ 0 & 2^{40} \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 2^{39} & 2^{39}\sqrt{3} \\ -2^{39}\sqrt{3} & 2^{39} \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} -2^{39} & 2^{39}\sqrt{3} \\ -2^{39}\sqrt{3} & -2^{39} \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 2^{39}\sqrt{3} & -2^{39} \\ 2^{39} & 2^{39}\sqrt{3} \end{bmatrix}$

۹۴ ⚡ اگر A و B دو ماتریس 2×2 و $BA = B$ و $AB = A$ و 2×2 باشد حاصل $A + A^2 + A^3 + \dots + A^{140}$ کدام است؟

- (۱) $140A$ (۲) $140A$ (۳) $140B$ (۴) $140A$

۹۵ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix}$ و $C = AB$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های $A^n + C^n$ کدام است؟ (n عدد طبیعی)

- (۱) صفر (۲) $2 + 2(-1)^n$ (۳) $(-1)^n + 1$ (۴) $2(-1)^n + 3$

۹۶ ⚡ اگر داشته باشیم $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & \frac{1}{2} & -1 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix}$ و ماتریس B چنان باشد که درایه‌های زیر قطر اصلی آن صفر باشد و $AB = I$ باشد آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس B کدام است؟

- (۱) 21 (۲) 20 (۳) 18 (۴) 15

۹۷ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^n برابر 244 باشد آن‌گاه n کدام است؟

- (۱) 7 (۲) 3 (۳) 5 (۴) 4

۹۸ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس A^n کدام است؟

- (۱) $-n$ (۲) صفر (۳) $2 - n$ (۴) $1 - n$

۹۹ ⚡ اگر $A^2 = 2A - I$ آن‌گاه $A^{10} = aA + bI$ ، زوج مرتب (a, b) کدام است؟

- (۱) $(1, -9)$ (۲) $(1, 9)$ (۳) $(9, -1)$ (۴) $(9, 1)$

۱۰۰ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^n$ (n عدد طبیعی) آن‌گاه مجموع درایه‌های B کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}(n - n^2)$ (۲) $2n - 2n^2$ (۳) $2n - n^2$ (۴) $n - n^2$

۱۰۱ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس $A + A^2 + A^3 + \dots + A^{200}$ کدام است؟

- (۱) 200 (۲) 400 (۳) 398 (۴) 399

۱۰۲ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & \sqrt{2} & 0 \\ \sqrt{8} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \sqrt{4} \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^{10} کدام است؟

- (۱) 16 (۲) 48 (۳) 144 (۴) 192

۱۰۳ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$ و I ماتریس همانی مرتبه ۳ باشد، مجموع درایه‌های ماتریس $A^3 - 2A^2 + 5I$ کدام است؟

- (۱) 19 (۲) 20 (۳) 21 (۴) 22

۱۰۴ ⚡ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 5 & 1 \\ 0 & 2 & 7 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های قطر اصلی A^4 کدام است؟

- (۱) 96 (۲) 97 (۳) 99 (۴) 98

(بهراسری ریاضی خارج از کشور - ۹۹)

۱۰۵☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ باشد، درایه‌های سطر اول ماتریس A^4 کدام است؟

- (۱) $[0 \ 1 \ 0]$ (۲) $[1 \ 0 \ 0]$ (۳) $[0 \ 0 \ 1]$ (۴) $[1 \ 0 \ 1]$

(بهراسری ریاضی خارج از کشور - ۹۷)

۱۰۶☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ ، ماتریس A^4 کدام می‌باشد؟

- (۱) درایه‌های زیر قطر اصلی آن صفر است. (۲) درایه‌های بالای قطر اصلی آن صفر است. (۳) قطری غیرهمانی (۴) همانی

(بهراسری ریاضی - ۹۹)

۱۰۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ -3 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ باشد، درایه‌های سطر اول A^3 کدام است؟

- (۱) $[30 \ 6 \ 64]$ (۲) $[30 \ 6 \ 78]$ (۳) $[24 \ 8 \ 86]$ (۴) $[30 \ 6 \ 86]$

(بهراسری ریاضی خارج از کشور - ۱۱۴۰)

۱۰۸☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ باشد، درایه‌های سطر اول ماتریس A^3 کدام است؟

- (۱) $[1 \ -1 \ 3]$ (۲) $[9 \ 12 \ 16]$ (۳) $[1 \ 0 \ -2]$ (۴) $[9 \ 5 \ -7]$

۱۰۹☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های A^{11} از مجموع درایه‌های قطر اصلی چقدر بیش تر است؟

- (۱) 2^9 (۲) 2^{10} (۳) 2^{11} (۴) 2^{12}

۱۱۰☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ آن‌گاه $A^{42} + A^{55}$ کدام است؟

- (۱) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix}$

۱۱۱☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ آن‌گاه A^{100} کدام است؟

- (۱) A (۲) $-A$ (۳) I (۴) $2I$

۱۱۲☆ اگر $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ ، $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ ، $a_{ij} = |i - j| + j - i$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{140}$ کدام است؟

- (۱) 16 (۲) 10 (۳) 12 (۴) 140

۱۱۳☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس $\frac{1}{36} A^{40}$ کدام است؟

- (۱) 6 (۲) 36 (۳) $\frac{1}{6}$ (۴) $\frac{1}{36}$

۱۱۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ و $A^{100} = 2^K A^2$ باشد آن‌گاه K کدام است؟

- (۱) 100 (۲) 99 (۳) 98 (۴) 101

۱۱۵☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس A^{n+1} (n عدد طبیعی) کدام است؟

- (۱) $2^{n+1} + 1$ (۲) $2^{n+2} + 1$ (۳) $2^n - 1$ (۴) $2^{n-1} + 1$

۱۱۶☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ و $A^{49} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 49 & 1 & 0 \\ x & 49 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه x کدام است؟

- ۱۲۳۵ (۱)   ۱۲۲۵ (۲)   ۱۱۲۵ (۳)   ۱۲۷۵ (۴)

۱۱۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های ماتریس $A^{25} + A^{24} + \dots + A^2 + A + 2I$ کدام است؟

- ۵ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

۱۱۸⊗ اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 8 \\ 3 & -1 & 6 \\ -2 & 0 & -5 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $(A^2 + 2A)^{10}$ کدام است؟

- I (۱) $-I$ (۲) A (۳) $-A$ (۴)

۱۱۹☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 5 & -4 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ -4 & 4 & -1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $(A^2 - 2A + 2I)^6$ کدام است؟

- I (۱) $\bar{O}$ (۲) A (۳) $-I$ (۴)

۱۲۰⊗ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & -4 & -5 \\ -1 & 2 & 4 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $(A^3 + 3I)^4$ کدام است؟

- $27I$ (۱) $81I$ (۲) $16I$ (۳) $64I$ (۴)

۱۲۱☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 & -2 \\ -1 & 0 & -2 \\ 1 & 1 & 3 \end{bmatrix}$ ، با فرض $(A - kI)^n = \bar{O}$ ، آن‌گاه کم‌ترین مقدار $k + n$ کدام است؟

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

۱۲۲☆ اگر $4A^2 = 3A$ ، آن‌گاه ماتریس A^4 کدام است؟

- $\frac{3}{4}A$ (۱) $\frac{9}{16}A$ (۲) $\frac{27}{64}A$ (۳) $\frac{81}{256}A$ (۴)

۱۲۳⊗ اگر $A^2 = A$ باشد، آن‌گاه حاصل $(A - \frac{1}{3}I)^6$ کدام است؟

- $\frac{1}{64}I$ (۱) $\frac{1}{32}I$ (۲) $\frac{1}{32}A$ (۳) $\frac{1}{64}A$ (۴)

۱۲۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه مجموع درایه‌های $(2I - A)^{100}$ کدام است؟

- ۳۰۱ (۱)   ۳۰۲ (۲)   ۳۰۰ (۳)   ۳۰۳ (۴)

۱۲۵☆ اگر $A = \begin{bmatrix} -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \end{bmatrix}$ و $C = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{\sqrt{3}}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $(ABC)^n = I$ ، کم‌ترین مقدار n کدام است؟

- ۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

قسمت دوم: وارون ماتریس و دترمینان

دترمینان 2×2

⊗ مناسبه دترمینان 2×2 سازه می‌باشد. در این مبحث دانستن قواعد دترمینان و دقت در مناسبه بسیار مهم است.

۱۲۶☆ اگر $\begin{vmatrix} a & b \\ -4 & 1 \end{vmatrix} = 32$ ، آن‌گاه $\begin{vmatrix} a & -b \\ 2 & 3 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} a & b \\ 6 & -5 \end{vmatrix}$ کدام است؟

- ۸ (۱)   ۱۶ (۲)   ۳۲ (۳)   ۶۴ (۴)

۱۲۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $B = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه حاصل $\frac{|A^2 + AB|}{|B^2 + BA|}$ کدام است؟

- $-\frac{1}{3}$ (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴)

۱۲۸☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & -2 \end{bmatrix}$ و $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2n-1}$ (n عدد طبیعی) آن گاه |B| کدام است؟

- (۱) n^2 (۲) $-n^2$ (۳) $-(2n-1)^2$ (۴) $(2n-1)^2$

۱۲۹☆ اگر A و B ماتریس های 2×2 باشند، به طوری که $A + 2B = \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ -5 & -3 \end{bmatrix}$ و $2A - B = \begin{bmatrix} 5 & -11 \\ -5 & 4 \end{bmatrix}$ ، آن گاه $|A| + |B|$ کدام است؟

- (۱) ۱۰ (۲) ۷ (۳) -۷ (۴) $-1 \cdot 0$

۱۳۰☆ اگر A یک ماتریس 2×2 باشد، به طوری که $|A| = 3$ ، آن گاه حاصل $|A + I| + |A - I|$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۳ (۳) ۸ (۴) ۴

۱۳۱☆ درمیان ماتریس 2×2 ، A را Δ و مجموع درایه های قطر اصلی A^2 را T می نامیم. مربع مجموع درایه های قطر اصلی A کدام است؟

- (۱) $T + \Delta$ (۲) $T^2 + 2\Delta$ (۳) $2\Delta + T$ (۴) $\Delta + 2T$

۱۳۲☆ اگر $A = [a_{ij}]_{2 \times 2}$ ، $a_{ij} = \begin{cases} 2i-j & i < j \\ i & i \geq j \end{cases}$ و $B = [b_{ij}]_{2 \times 2}$ ، $b_{ij} = \begin{cases} i+2j & i \leq j \\ 2+j & i > j \end{cases}$ ، آن گاه با فرض $AX = B$ حاصل $|X|$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $-\frac{3}{2}$

۱۳۳☆ اگر $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ و $B = [b_{ij}]_{3 \times 3}$ به طوری که $B = [b_{ij}]_{3 \times 3}$ و $a_{ij} = (-1)^{i+j}$ و $b_{ij} = (-1)^{i+j}$ ، آن گاه درمیان ماتریس $A \times B$ کدام است؟

- (۱) ۲۴ (۲) -۲۴ (۳) ۲۰ (۴) -۲۰

۱۳۴☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ و $B = A + A^2 + A^3 + \dots + A^{2022}$ آن گاه درمیان ماتریس B کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) -۱

۱۳۵☆ اگر α و β ریشه های معادله $x^2 - 4x + 1 = 0$ باشد آن گاه درمیان ماتریس $A = \begin{bmatrix} \alpha + \beta & \alpha + \beta \\ -\beta & \alpha \end{bmatrix}$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۹ (۳) ۱۶ (۴) ۲۵

۱۳۶☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 0 & -a \\ a & 0 \end{bmatrix}$ و درمیان ماتریس $A^{2n} + A^{2n+1}$ برابر $a^{2n+25} + a^{2n+27}$ باشد، آن گاه n کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۳

۱۳۷☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & -2 \end{bmatrix}$ و $B = A + I$ آن گاه درمیان ماتریس $A^{2022} + B$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) $-2 \cdot 21$ (۳) $2 \cdot 21$ (۴) ۱

۱۳۸☆ اگر $2A = \begin{bmatrix} |A| & -2 \\ 2 & |A| \end{bmatrix}$ آن گاه حاصل درمیان $|A|$ کدام است؟

- (۱) -۸ (۲) -۴ (۳) ۸ (۴) ۴

۱۳۹☆ اگر $2A + 2I = \begin{bmatrix} 9 & 4 \\ -2 & 3 \end{bmatrix}$ آن گاه درمیان ماتریس $A^2 - 2A$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) -۴ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۴۰☆ اگر $A = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ a & 2 & 1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 3 & a \\ -1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ و $C = A \times B$ ، آن گاه به ازای کدام مجموعه مقادیر a، حاصل درمیان C منفی است؟

- (۱) $\emptyset$ (۲) $\{a : a < 1\}$ (۳) $\{a : a > 1\}$ (۴) $\mathbb{R}$

۱۴۱☆ اگر A و B ماتریس های مربعی از مرتبه ۲ بوده و $A \times B = \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 7 & 10 \end{bmatrix}$ باشد، آن گاه ماتریس $B \times A$ کدام می تواند باشد؟

- (۱) $\begin{bmatrix} 15 & 2 \\ 8 & 2 \end{bmatrix}$ (۲) $\begin{bmatrix} -15 & -2 \\ -8 & 2 \end{bmatrix}$ (۳) $\begin{bmatrix} 15 & 2 \\ 8 & -2 \end{bmatrix}$ (۴) $\begin{bmatrix} -15 & 2 \\ -8 & -2 \end{bmatrix}$

۱۴۲☆ فرض کنید $A = \begin{bmatrix} 1 & a & 3 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ ، $C = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ a & 1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ و $ACB = 52I$ ، اگر $|B| = 104$ باشد آن گاه مجموع مقادیر ممکن برای a،

- کدام است؟ (۱) -۲ (۲) صفر (۳) ۱ (۴) ۲

(سراسری ریاضی غار از کشور - ۱۴۰۰، با کمی تغییر)

ماتریس و کاربردها

۱

پاسخ
فصل

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶

$$a_{ij} = \begin{cases} 2i+4j & i \leq j \\ 2i-j & i > j \end{cases} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 10 \\ 2 & 14 \end{bmatrix}$$

$$B = A \Rightarrow \begin{bmatrix} 2x+y & 4a+b-7 \\ a-b+1 & 2x+\delta y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 10 \\ 2 & 14 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x+y=6 \\ 2x+\delta y=14 \end{cases}, \begin{cases} 4a+b-7=10 \\ a-b+1=2 \end{cases}$$

از حل دو دستگاه نتیجه می‌شود $x=2$ ، $y=1$ ، $a=4$ و $b=2$ و نهایتاً داریم:

$$(2x+2y-2a)^b = (2 \times 2 + 2 \times 1 - 2 \times 4)^2 = (11-12)^2 = 1$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷

$$a_{ij} = \begin{cases} i+j & i=j \\ i-j & i \neq j \end{cases} \Rightarrow A = [a_{ij}]_{3 \times 3} = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -2 \\ 1 & 4 & -1 \\ 2 & 1 & 6 \end{bmatrix}$$

$$xA + yB = x \begin{bmatrix} 2 & -1 & -2 \\ 1 & 4 & -1 \\ 2 & 1 & 6 \end{bmatrix} + y \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 \\ 1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 2x+2y & -x-y & -2x \\ x+y & 4x+2y & -x+3y \\ 2x+y & x+y & 6x+2y \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌های قطر فرعی = مجموع درایه‌های قطر اصلی

$$\Rightarrow 2x+2y+4x+2y+6x+2y = 2x+y+4x+2y-2x$$

$$\Rightarrow 2y = -4x \Rightarrow \frac{x}{y} = -\frac{2}{1}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸

$$\begin{bmatrix} x^2 & y^2 \\ z^2 & 4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} x & 1 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{4} & 2y \\ -1 & 5 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x^2+x & y^2+1 \\ z^2-2 & 5 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -\frac{1}{4} & 2y \\ -1 & 5 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x^2+x = -\frac{1}{4} \\ y^2+1 = 2y \\ z^2-2 = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (x+\frac{1}{2})^2 = 0 \\ (y-1)^2 = 0 \\ z^2 = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x = -\frac{1}{2}, y = 1, z = \pm 1$$

$$\max(xyz) = -\frac{1}{2} \times 1 \times (-1) = \frac{1}{2}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸

درایه‌های ماتریس $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ به صورت زیر مشخص می‌شود:

$$a_{ij} = \begin{cases} i-j & i \geq j \\ j & j > i \end{cases} \Rightarrow a_{11}=1-1=0, a_{22}=2-2=0, a_{33}=3-3=0$$

$$a_{12}=2, a_{13}=3, a_{21}=2-1=1, a_{22}=3$$

$$, a_{31}=3-1=2, a_{32}=3-2=1$$

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 3 \\ 1 & 0 & 3 \\ 2 & 1 & 0 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 1+2+1+2+3+3=12$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸

$$A = [ij]_{3 \times 3} \Rightarrow a_{11}=1, a_{22}=2 \times 2=4$$

$$B = [(i-j)^2]_{3 \times 3} \Rightarrow b_{22}=(2-2)^2=0, b_{21}=(2-1)^2=1$$

$$a_{11}b_{22}+b_{21}a_{22}=1 \times 0 + 1 \times 4=4$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸

نکته: دو ماتریس A و B برابرند، هرگاه مرتبه آن‌ها یکی باشد و درایه‌های نظیر آن‌ها برابر باشند.

$$A = B \Rightarrow \begin{bmatrix} -3 & x+2y \\ -8 & -4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x-2y & 1 \\ z^2 & -4 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x-2y = -3 \\ x+2y = 1 \\ z^2 = -8 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ y = 1 \\ z = -2 \end{cases} \Rightarrow x+y+z = -1+1-2 = -2$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸

$$A = B \Rightarrow \begin{bmatrix} x-2y & x \\ 1 & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 6-y \\ 1 & 6-x \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x-2y = 2 \\ x = 6-y \\ y = 6-x \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-2y = 2 \\ x+y = 6 \end{cases} \Rightarrow x-2y+2x+2y = 2+12 \Rightarrow 3x = 14 \Rightarrow x = \frac{14}{3}$$

$$\Rightarrow x = \frac{14}{3}, y = 6 - \frac{14}{3} = \frac{4}{3}$$

$$2B+C = 2 \begin{bmatrix} 2 & 6-1 \\ 1 & 6-5 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -4 & -8 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 10 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -4 & -8 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸

$$(A+B)+(A-B) = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow 2A = \begin{bmatrix} 4 & -2 \\ 4 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow a_{12} = -1$$

۱۵

$$a_{ij} = \begin{cases} 3 - a_{ij} & i \neq j \\ -a_{ij} & i = j \end{cases} \Rightarrow a_{11} = -a_{11} \Rightarrow a_{11} = 0$$

به طریق مشابه $\rightarrow a_{22} = a_{33} = 0$

$$a_{12} = 3 - a_{12} \Rightarrow a_{12} = \frac{3}{2}$$

به طریق مشابه $\rightarrow a_{13} = a_{21} = a_{22} = a_{31} = a_{32} = \frac{3}{2}$

$$A = \begin{bmatrix} 0 & \frac{3}{2} & \frac{3}{2} \\ \frac{3}{2} & 0 & \frac{3}{2} \\ \frac{3}{2} & \frac{3}{2} & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow A - \frac{1}{2}I = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{3}{2} & \frac{3}{2} \\ \frac{3}{2} & -\frac{1}{2} & \frac{3}{2} \\ \frac{3}{2} & \frac{3}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها $\rightarrow 6 \times \frac{3}{2} - \frac{3}{2} = \frac{15}{2} = 7.5$

۱۶

$$a_{ij} = \begin{cases} 2i - a_{ji} & i < j \\ 6 - a_{ji} & i = j \end{cases} \Rightarrow a_{11} = 6 - a_{11} \Rightarrow a_{11} = 3$$

به طریق مشابه $\rightarrow a_{22} = a_{33} = 3$

$$a_{12} = 2 - a_{21} \Rightarrow a_{12} + a_{21} = 2, a_{13} = 2 - a_{31} \Rightarrow a_{13} + a_{31} = 2$$

$$a_{23} = 4 - a_{32} \Rightarrow a_{23} + a_{32} = 4$$

$$A = \begin{bmatrix} 3 & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & 3 & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}}$$

$$9 + (a_{12} + a_{21}) + (a_{13} + a_{31}) + (a_{23} + a_{32}) = 9 + 2 + 2 + 4 = 17$$

۱۷

$$AB = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ \Delta & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -2a & 3 \\ 1 & c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2a + 2 & 3 + 2c \\ b - 1 \cdot a & 1\Delta + bc \end{bmatrix}$$

(فرض) $AB = \begin{bmatrix} 0 & -\Delta \\ -6 & -1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} -2a + 2 & 3 + 2c \\ b - 1 \cdot a & 1\Delta + bc \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -\Delta \\ -6 & -1 \end{bmatrix}$

$$\Rightarrow \begin{cases} -2a + 2 = 0 \\ 3 + 2c = -\Delta \\ b - 1 \cdot a = -6 \\ 1\Delta + bc = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a = 1, c = -4, b = 4 \Rightarrow abc = 1 \times 4 \times (-4) = -16$$

۱۸

$$A^T = \begin{bmatrix} x & x \\ y & y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & x \\ y & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x^T + xy & x^T + xy \\ yx + y^T & yx + y^T \end{bmatrix}$$

(فرض) $A^T = A \rightarrow \begin{bmatrix} x^T + xy & x^T + xy \\ yx + y^T & yx + y^T \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & x \\ y & y \end{bmatrix}$

$$\Rightarrow \begin{cases} x^T + xy = x \\ yx + y^T = y \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x + y = 1 \\ x + y = 1 \end{cases}$$

۹

B مجموع درایه‌های قطر اصلی =

I مجموع درایه‌های قطر اصلی A - مجموع درایه‌های قطر اصلی I

با توجه به این که $I = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 5 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 7 & 6 & 0 \end{bmatrix}$ داریم:

B مجموع درایه‌های قطر اصلی = $3 - (5 + 2 + 0) = 3 - 7 = -4$

۱۰

نکته: اگر k یک عدد صحیح باشد، آن‌گاه $\sin k\pi = 0$

$$a_{ij} = \begin{cases} 3 & i = j \\ \sin \pi(i + j) & i \neq j \end{cases} \Rightarrow a_{11} = a_{22} = a_{33} = 3$$

$$a_{12} = a_{13} = a_{21} = a_{23} = a_{31} = a_{32} = 0$$

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow A \text{ یک ماتریس اسکالر است.}$$

۱۱

$$xA + yB = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow x \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} + y \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 0 & -x \\ -x & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} y & 0 \\ y & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} y & -x \\ y - x & y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$$

تساوی فوق امکان پذیر نیست؛ زیرا به ازای $y = 1$ یا $y = 3$ همه درایه‌های نظیر برابر نیستند؛ پس x و y ای وجود ندارد که داشته

$$xA + yB = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} \text{ باشیم}$$

۱۲

$$C = A + B = \begin{bmatrix} 1 & b \\ 3 & -1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} a & 3 \\ b & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a+1 & b+3 \\ b+3 & a+1 \end{bmatrix}$$

$$\left. \begin{aligned} c_{11} = 2c_{22} &\Rightarrow a+1 = 2 \times 1 \Rightarrow a = 1 \\ c_{21} - 2 = c_{12} &\Rightarrow 3 - 2 = b + 3 \Rightarrow b = -2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow a + b = 1 - 2 = -1$$

۱۳

$$C + 2D = 2I \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 4 & -1 \end{bmatrix} + 2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ k & 2 \end{bmatrix} = 2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 4 + 2k & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow 4 + 2k = 0 \Rightarrow k = -2$$

۱۴

$$B = A + 2A + 2A + \dots + nA = (1 + 2 + 2 + \dots + n)A$$

$$= \frac{n(n+1)}{2} \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 4 & -2 \end{bmatrix} \Rightarrow B = \begin{bmatrix} -n(n+1) & 0 \\ 2n(n+1) & -n(n+1) \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها $\rightarrow 2n(n+1) - 2n(n+1) = 0$

۱۸ ۱۷ ۱۶ ۱۵ ۱۴

در این جا محاسبه ماتریس‌های $A^T B$ و BAB وقت‌گیر است؛ به همین جهت به کمک خواص ضرب ماتریس‌ها عبارت داده‌شده را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$A^T B + BAB = A(AB) + B(AB) = (A+B)AB$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 1 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \Rightarrow A+B = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$AB = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 1 & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & \frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & \frac{3}{2} \end{bmatrix}$$

$$A^T B + BAB = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & \frac{3}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

۲۴ ۲۳ ۲۲ ۲۱ ۲۰

$$\begin{bmatrix} \cos \alpha & -\sin \alpha \\ \sin \alpha & \cos \alpha \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos \beta & \sin \beta \\ -\sin \beta & \cos \beta \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta & \cos \alpha \sin \beta - \sin \alpha \cos \beta \\ \sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta & \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} \cos(\alpha - \beta) & \sin(\beta - \alpha) \\ \sin(\alpha - \beta) & \cos(\alpha - \beta) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow b = \sin(\beta - \alpha)$$

۲۵ ۲۴ ۲۳ ۲۲ ۲۱

$$\begin{bmatrix} x & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 1 \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow \begin{bmatrix} -x+2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 1 \end{bmatrix} = 0$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} -x^2+2x+3 \\ -x^2+2x+3 \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow -x^2+2x+3=0 \Rightarrow -(x+1)(x-3)=0$$

$$\Rightarrow x = -1 \text{ یا } x = 3$$

۲۶ ۲۵ ۲۴ ۲۳ ۲۲

روش اول: بنا به فرض، ماتریس $A_{3 \times 2}$ چنان است که $A \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -b \\ -a \end{bmatrix}$ داریم:

$$A^T \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} = A \left(A \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} \right) = A \begin{bmatrix} -(-2) \\ -(-1) \end{bmatrix} = A \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix}$$

روش دوم: یکی از ماتریس‌های A که در تساوی $A \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -b \\ -a \end{bmatrix}$ صدق می‌کند، $A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ است. داریم:

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^T \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ -2 \end{bmatrix}$$

۲۷ ۲۶ ۲۵ ۲۴ ۲۳

نکته: اگر A و B دو ماتریس 2×2 باشند، آنگاه درایه‌های قطر اصلی ماتریس $A \times B - B \times A$ قرینه یکدیگرند.

بنابراین از بین گزینه‌ها تنها ماتریس $\begin{bmatrix} 3 & 0 \\ 3 & -3 \end{bmatrix}$ می‌تواند $A \times B - B \times A$ باشد.

۱۹ ۱۸ ۱۷ ۱۶ ۱۵

بنا به فرض $b_{ij} = 2i + 3j$ و $a_{ij} = i - j$ داریم:

$$C_{3 \times 3} = A_{3 \times 4} \times B_{4 \times 3} \Rightarrow c_{33} = (\text{سطر سوم}) \times (\text{ستون چهارم})$$

$$\Rightarrow c_{33} = \begin{bmatrix} 2-1 & 3-2 & 3-3 & 3-4 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 2+12 \\ 4+12 \\ 6+12 \\ 8+12 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 14 \\ 16 \\ 18 \\ 20 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 14 \\ 16 \\ 18 \\ 20 \end{bmatrix} = 28 + 16 - 20 = 24$$

۲۰ ۱۹ ۱۸ ۱۷ ۱۶

$$AC = B \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ a^T & 1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ a \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x+y \\ a^T x+y \\ x-y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ a \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x+y=2 \\ x-y=a \\ a^T x+y=1 \end{cases} \Rightarrow x = \frac{a+2}{2}, y = \frac{2-a}{2}$$

$$\xrightarrow{a^T x+y=1} a^T \times \frac{a+2}{2} + \frac{2-a}{2} = 1$$

$$\Rightarrow a^T + 2a^T + 2 - a = 2 \Rightarrow a(a^T + 2a - 1) = 0$$

$$\Rightarrow a = 0 \text{ یا } a^T + 2a - 1 = 0 \xrightarrow{a^T+a^T=-2} a_1 + a_2 + a_3$$

$$= 0 - 2 = -2$$

۲۱ ۲۰ ۱۹ ۱۸ ۱۷

بنا به فرض $C = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}_{2 \times 3}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}_{3 \times 3}$ تساوی $A \times B = C$ ماتریس A نیز 2×3 می‌باشد. فرض کنیم

$$A = \begin{bmatrix} x & y & z \\ t & u & v \end{bmatrix}_{2 \times 3}$$

$$\begin{bmatrix} x & y & z \\ t & u & v \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} x & -x+y-z & z \\ t & -t+u-v & v \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow x=1, z=2, t=0, v=1, -x+y-z=-3$$

$$, -t+u-v=-1 \Rightarrow y=0, u=0$$

$$x+y+z+t+u+v=1+0+2+0+0+1=4$$

۲۲ ۲۱ ۲۰ ۱۹ ۱۸

$$C = \begin{bmatrix} 4 & -1 & 5 \\ 2 & 1 & 1 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 3 & -9 \\ 6 & 12 \\ 0 & 15 \end{bmatrix}, A = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 4 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$
 بنا به فرض

$$\text{و } D = (2A - \frac{1}{3}B)C \text{ می‌باشد.}$$

$$d_{22} = (2A - \frac{1}{3}B) \times C \text{ سطر دوم} \times C \text{ سطر دوم}$$

$$= \begin{bmatrix} 2 \times 4 - \frac{1}{3} \times 6 & 2 \times 2 - \frac{1}{3} \times 12 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = -6$$

۲۴

$$AB = \begin{bmatrix} -۴ & p & -۲ \\ ۴ & ۲ & q \end{bmatrix} \begin{bmatrix} q & -۴ \\ ۲ & ۲q \\ ۴p & q \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -۴q + ۲p - ۸p & ۱۶ + ۲pq - ۱۲ \\ ۴q + ۴ + ۴pq & -۱۶ + ۴q + ۶q \end{bmatrix}$$

برای این که AB قطری باشد باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} ۱۶ + ۲pq - ۱۲ = ۰ \\ ۴q + ۴ + ۴pq = ۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} pq = -۲ \\ q + ۱ + pq = ۰ \end{cases}$$

$$\Rightarrow q + ۱ - ۲ = ۰ \Rightarrow q = ۱, p = -۲$$

$$q - p = ۱ - (-۲) = ۳$$

۲۵

روش اول: $A^T = \begin{bmatrix} -۱ & ۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -۱ & ۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۵ & ۱ \\ ۴ & ۸ \end{bmatrix}, A^T = \alpha A + \beta I$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} ۵ & ۱ \\ ۴ & ۸ \end{bmatrix} = \alpha \begin{bmatrix} -۱ & ۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} + \beta \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۰ & ۱ \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} ۵ & ۱ \\ ۴ & ۸ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \beta - \alpha & \alpha \\ ۴\alpha & ۲\alpha + \beta \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} \beta - \alpha = ۵ \\ ۲\alpha + \beta = ۸ \\ \alpha = ۱ \end{cases}$$

با قرار دادن $\alpha = ۱$ در دو معادله دیگر مقدار $\beta = ۶$ می‌شود؛ پس $(\alpha, \beta) = (۱, ۶)$

روش دوم:

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، آنگاه داریم: $A^T - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$

$$A = \begin{bmatrix} -۱ & ۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} \Rightarrow A^T - (-۱+۲)A + (-۲-۴)I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^T - A - ۶I = \bar{O} \Rightarrow A^T = A + ۶I = \alpha A + \beta I$$

$$\Rightarrow (\alpha, \beta) = (۱, ۶)$$

۲۶

$$AB = \begin{bmatrix} x & -۱ & -x \\ ۰ & ۰ & ۴ \\ y & z & z \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۲z & \frac{1}{۲} & ۲ \\ ۲z & ۰ & -۴z \\ ۰ & \frac{1}{۲} & ۰ \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} ۲xz - ۲z & ۰ & ۲x + ۴z \\ ۰ & ۲ & ۰ \\ ۲yz + ۲z^T & \frac{y}{۲} + \frac{z}{۲} & ۲y - ۴z^T \end{bmatrix}$$

برای این که AB ماتریس اسکالر باشد باید درایه‌های غیر از قطر اصلی صفر و درایه‌های قطر اصلی برابر باشند. Z نمی‌تواند صفر باشد زیرا درایه سطر اول و ستون اول صفر می‌شود.

$$\begin{cases} ۲x + ۴z = ۰ \\ ۲yz + ۲z^T = ۰ \\ \frac{y}{۲} + \frac{z}{۲} = ۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -۲z \\ y = -z \end{cases}, \begin{cases} ۲xz - ۲z = ۲ \\ ۲y - ۴z^T = ۲ \end{cases}$$

۲۸

$$\begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۲ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱+۲ & ۱ \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱+۲ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۳ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱+۲+۳ & ۱ \end{bmatrix}$$

و در نتیجه می‌توان نوشت:

$$\begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۲ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۳ & ۱ \end{bmatrix} \dots \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۷ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۱+۲+\dots+۷ & ۱ \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ \frac{۷(۷+۱)}{۲} & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۱ & ۰ \\ ۲۸ & ۱ \end{bmatrix}$$

۲۹

$$AB + ۲A + B + ۲I = AB + B + ۲A + ۲I = (A+I)B + (A+I)(۲I) = (A+I)(B+۲I)$$

$$= \begin{bmatrix} ۳ & -۱ \\ ۴ & ۲ \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} ۲ & ۱ \\ -۱ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۷ & ۲ \\ ۶ & ۶ \end{bmatrix}$$

۳۰

$$a_{ij} = \begin{cases} i & i > j \\ j & i \leq j \end{cases} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ ۲ & ۲ \end{bmatrix} \Rightarrow A^T = \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ ۲ & ۲ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & ۲ \\ ۲ & ۲ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۵ & ۶ \\ ۶ & ۸ \end{bmatrix}$$

$$(A^T - (\text{مجموع درایه‌های ماتریس } A)) - (\text{مجموع درایه‌های ماتریس } A) = (۵+۶+۶+۸) - (۱+۲+۲+۲) = ۲۵ - ۷ = ۱۸$$

۳۱

به کمک خواص ضرب ماتریس‌ها داریم:

$$(ABC)^T = (ABC)(ABC) = (AB)C(ABC) = (AB)(CA)(BC)$$

$$(ABC)^T = \begin{bmatrix} ۶ & -۱ \\ ۰ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۲ & ۱ \\ ۵ & ۴ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -۱ & ۰ \\ ۲ & -۲ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۷ & ۲ \\ ۵ & ۴ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -۱ & ۰ \\ ۲ & -۲ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -۳ & -۴ \\ ۳ & -۸ \end{bmatrix}$$

۳۲

$$A \times B = \begin{bmatrix} ۵ & a \\ b & -۲ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۱ & -۲ \\ ۳ & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۳a+۵ & a-۱۰ \\ b-۶ & -۲b-۲ \end{bmatrix}$$

برای این که ماتریس $A \times B$ قطری باشد، باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} a-۱۰ = ۰ \\ b-۶ = ۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = ۱۰ \\ b = ۶ \end{cases} \Rightarrow a-b = ۱۰-۶ = ۴$$

۳۳

حاصل ضرب زیر یک ماتریس ۲×۲ است.

$$\begin{bmatrix} x & -۱ & ۴ \\ ۲ & ۳ & ۱ \end{bmatrix} \begin{bmatrix} ۲ & -۲ \\ ۱ & ۰ \\ y & ۱ \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ۲x-۱+۴y & -۲x+۴ \\ ۴+۳+y & -۴+۱ \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} ۲x+۴y-۱ & -۲x+۴ \\ y+۷ & -۳ \end{bmatrix}$$

برای این که ماتریس فوق قطری باشد باید داشته باشیم:

$$\begin{cases} -۲x+۴ = ۰ \\ y+۷ = ۰ \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = ۲ \\ y = -۷ \end{cases}$$

۴۱

بنابراین فرض $A = [a_{ij}]_{3 \times 3}$ و $a_{ij} = \begin{cases} 1 & i=j \\ 2 & i \neq j \end{cases}$ پس درایه‌های

ماتریس A به صورت زیر می‌باشد:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 & 8 & 8 \\ 8 & 9 & 8 \\ 8 & 8 & 9 \end{bmatrix}$$

$$A^T - 4A = \begin{bmatrix} 9 & 8 & 8 \\ 8 & 9 & 8 \\ 8 & 8 & 9 \end{bmatrix} - 4 \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 15$$

۴۲

نکته: اگر $A = [a_{ij}]_{m \times n}$ و $B = [b_{ij}]_{n \times p}$ ، آن‌گاه داریم:

$$(A \times B) \text{ ستون } j \text{ ام} = (A \text{ ماتریس}) \times (B \text{ ستون } j \text{ ام})$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & x & 0 \\ 0 & 0 & y \\ 0 & 0 & z \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & x & xy \\ 0 & 0 & yz \\ 0 & 0 & z^2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ x & 0 & 0 \\ 0 & y & z \end{bmatrix}$$

$$A^T B \text{ ستون سوم ماتریس} = \begin{bmatrix} 1 & x & xy \\ 0 & 0 & yz \\ 0 & 0 & z^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} xyz \\ yz^2 \\ z^3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -6 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} xyz = -6 \\ yz^2 = 2 \\ z^3 = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} xyz = -6 \\ yz^2 = 2 \\ z = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow y = 2, x = 3, x + y + z = 3 + 2 - 1 = 4$$

۴۳

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & a \\ 0 & b & 0 \\ 0 & c & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & ac & a \\ 0 & b^2 & 0 \\ 0 & bc & 0 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & b & c \\ a & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$(A^T - B) \text{ ستون دوم ماتریس} = \begin{bmatrix} ac \\ b^2 \\ bc \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ b \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ac \\ b^2 - b \\ bc \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 \\ 2 \\ 6 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} ac = 3 \\ b^2 - b = 2 \Rightarrow b^2 - b - 2 = 0 \Rightarrow (b+1)(b-2) = 0 \\ bc = 6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = -1, c = -6, a = -\frac{1}{6} \\ b = 2, c = 3, a = 1 \end{cases}$$

پس برای $a + b + c$ دو مقدار ۶ و $-7/6$ به دست می‌آید.

۴۴

نکته: برای هر دو ماتریس مربعی و هم مرتبه A و B ، حاصل جمع درایه‌های قطر اصلی $A \times B$ با حاصل جمع درایه‌های قطر اصلی $B \times A$ برابر است.

با قرار دادن $x = -2z$ و $y = -z$ در دستگاه سمت چپ داریم:

$$\begin{cases} -4z^2 - 2z = 2 \\ -2z - 4z^2 = 2 \end{cases} \Rightarrow 2z^2 + z - 1 = 0 \Rightarrow z = -1 \text{ یا } z = -\frac{1}{2}$$

چون بنا به فرض y عددی صحیح است پس $z = -\frac{1}{2}$ قابل قبول نیست

$$xy = (-2z)(-z) = 2z^2 = 2(-1)^2 = 2$$

۴۵

$$\begin{bmatrix} x & 0 & 0 \\ y & t & 0 \\ z & u & r \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & y & z \\ 0 & t & u \\ 0 & 0 & r \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 2 & 1 \\ a & 4 & 2 \\ b & c & 4 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} x^2 & xy & xz \\ xy & y^2 + t^2 & yz + tu \\ zx & zy + ut & z^2 + u^2 + r^2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 2 & 1 \\ a & 4 & 2 \\ b & c & 4 \end{bmatrix}$$

$$x^2 = 4 \Rightarrow x = 2, xy = 2 \Rightarrow y = 1, xz = 1 \Rightarrow z = \frac{1}{2}$$

$$a = xy = 2, b = zx = 1, y^2 + t^2 = 4 \Rightarrow 1 + t^2 = 4 \Rightarrow t = \sqrt{3}$$

$$yz + tu = c = 2 \Rightarrow 1 \times \frac{1}{2} + \sqrt{3} \times u = 2 \Rightarrow u = \frac{3}{2\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$z^2 + u^2 + r^2 = 4 \Rightarrow \frac{1}{4} + \frac{3}{4} + r^2 = 4 \Rightarrow r^2 = 4 - 1 = 3 \Rightarrow r = \sqrt{3}$$

۴۶

$$\begin{bmatrix} x & 2x & -1 \\ 3 & -1 & 1 \\ 4 & 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 3x + 8x - 1 & -x - 2 & x - 4x \\ 2x & -1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 11x - 1 & -x - 2 & -3x \\ 2x & -1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ 2x \\ -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow x(11x - 1) - 2x(x + 2) + 3x = 0 \xrightarrow{x \neq 0} 9x - 1 - 2x - 4 + 3 = 0 \Rightarrow 7x - 2 = 0 \Rightarrow x = \frac{2}{7}$$

$$11x - 1 - 2x - 4 + 3 = 0 \Rightarrow 9x - 2 = 0 \Rightarrow x = \frac{2}{9}$$

۴۷

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 3 \\ 3 & 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & 3 \\ 5 & 5 \\ 7 & 7 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 4 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 \\ 15 \\ 25 \\ 35 \end{bmatrix}$$

۴۸

$$(A+B)^T = (A+B)(A+B) = (A+B)A + (A+B)B$$

$$= A^T + BA + AB + B^T$$

$$(A+B)^T = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ 2 & 1 & 1 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & -6 & 6 \\ 8 & -3 & 7 \\ 8 & -4 & 8 \end{bmatrix}$$

$$A^T + B^T = (A+B)^T - (AB+BA) = \begin{bmatrix} 4 & -6 & 6 \\ 8 & -3 & 7 \\ 8 & -4 & 8 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 & -3 & 3 \\ 5 & -7 & 5 \\ 4 & 1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 2 & -3 & 3 \\ 3 & 4 & 2 \\ 4 & -5 & 5 \end{bmatrix}$$

$$A^T + B^T \text{ مجموع درایه‌های قطر اصلی} = 2 + 4 + 5 = 11$$

۴۸

$$AB = I \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

از تساوی فوق بلافاصله نتیجه می‌شود $a = 1$, $b = 0$, $c = 0$ و در ادامه داریم:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} d & e & f \\ g & h & i \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} f + 2i \\ g \\ i \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow f + 2i = 0, i = 1 \Rightarrow f = -2i = -2$$

پس درایه سطر دوم و ستون سوم ماتریس B برابر -2 است.

۴۹

با فرض $B = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & 1 & 4 \\ \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & 1 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 & 24 \\ \frac{1}{3} & 1 & 2 & 8 \end{bmatrix}$

و $C = \begin{bmatrix} A \\ B \end{bmatrix}$ داریم:

$$D = C^T = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 6 & 24 & \frac{1}{3} & 1 & 2 & 8 \\ \frac{1}{6} & \frac{1}{2} & 1 & 4 & \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & 1 \\ \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & 1 & \frac{1}{24} & \frac{1}{8} & \frac{1}{4} & 1 \end{bmatrix}$$

لرزمی به محاسبه همه درایه‌های C^T نیست چون درایه‌های قطر اصلی C^T را می‌خواهیم:

$$D_{11} = 1 \times 1 + 3 \times \frac{1}{3} + 6 \times \frac{1}{6} + 24 \times \frac{1}{24} = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

$$D_{22} = \frac{1}{6} \times 3 + 1 \times 1 + 2 \times \frac{1}{2} + 8 \times \frac{1}{8} = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

$$D_{33} = \frac{1}{24} \times 6 + \frac{1}{8} \times 2 + 1 \times 1 + 4 \times \frac{1}{4} = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

$$D_{44} = \frac{1}{24} \times 24 + \frac{1}{8} \times 8 + \frac{1}{4} \times 4 + 1 \times 1 = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

$$D_{11} + D_{22} + D_{33} + D_{44} = 4 + 4 + 4 + 4 = 16$$

۵۰

روش اول: $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 7 & 8 & 4 \end{bmatrix}$

A درایه سطر اول و ستون اول $= \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} 6 & 9 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = 9$$

A درایه سطر دوم و ستون دوم $= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix}$

$$= \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = 7$$

اگر فرض کنیم $B = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 7 & 22 & 36 \\ 10 & 31 & 52 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 10 & 17 & 15 \\ 4 & 20 & 17 \\ 302 & 153 & -2 \end{bmatrix}$

و $C = \begin{bmatrix} 28 & -1 & -2 \\ -4 & 2 & -1 \\ -3 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ در این صورت $A = BC$ و می‌توان گفت مجموع

درایه‌های قطر اصلی BC با مجموع درایه‌های قطر اصلی CB است.

مجموع درایه‌های قطر اصلی $A = \begin{bmatrix} 28 & -1 & -2 \\ -4 & 2 & -1 \\ -3 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 7 & 22 & 36 \\ 10 & 31 & 52 \end{bmatrix}$

$$\begin{bmatrix} 10 & 17 & 15 \\ 4 & 20 & 17 \\ 302 & 153 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 10 & 17 & 15 \\ 4 & 20 & 17 \\ 302 & 153 & -2 \end{bmatrix}$$

بنابراین مجموع درایه‌های قطر اصلی A برابر $10 + 20 - 2 = 28$ است.

۴۵

$$AB = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 2 \\ 3 & 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 6 & -1 & -1 \\ -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$A^T B^T = A(AB)^T = AIB^T = AB^T = (AB)B = IB = B$$

$$= \begin{bmatrix} 6 & -1 & -1 \\ -2 & 1 & 0 \\ -3 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

بنابراین مجموع درایه‌های ماتریس $A^T B^T$ برابر مجموع درایه‌های ماتریس B می‌باشد یعنی عدد یک.

۴۶

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ -1 & -2 & -1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ -1 & -2 & -1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$B^T = \begin{bmatrix} 3 & 6 & -2 \\ -2 & -4 & 1 \\ -2 & -3 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 6 & -2 \\ -2 & -4 & 1 \\ -2 & -3 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$M = pA^T + qB^T = pI + qI = (p + q)I$$

پس M یک ماتریس اسکالر است.

۴۷

$$AB = I \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 2 & 0 \\ b & c & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} m & n & p \\ q & r & s \\ t & u & v \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

از تساوی فوق بلافاصله نتیجه می‌شود $n = p = s = 0$ و داریم:

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 2 & 0 \\ b & c & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} m & 0 & 0 \\ q & r & 0 \\ t & u & v \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} m & 0 & 0 \\ 0 & 2r & 0 \\ 0 & 0 & 4v \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow m = 1, r = \frac{1}{2}, v = \frac{1}{4}$$

مجموع درایه‌های قطر اصلی $(A+B)$ = مجموع درایه‌های قطر اصلی A + مجموع درایه‌های قطر اصلی B =

$$1 + 2 + 4 + 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} = 8 + \frac{3}{4} = \frac{35}{4} = 8.75$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۴

$$AX = \lambda X \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 2 & -2 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} a \\ b \\ c \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} a + 2c \\ 2b - 2c \\ -b + c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \lambda a \\ \lambda b \\ \lambda c \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + 2c = \lambda a \\ 2b - 2c = \lambda b \\ -b + c = \lambda c \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} c = a \\ b = -2c \\ a - b + c = \frac{c + 2c + c}{c} = 4 \end{cases}$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۵

$$A \times B = B \times A \Rightarrow \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} a & 1 \\ c & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & 1 \\ c & 5 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 2a - c & -3 \\ 2a + c & 8 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2a + 3 & -a + 1 \\ 2c + 15 & -c + 5 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} 2a - c = 2a + 3 \\ -3 = -a + 1 \\ 2a + c = 2c + 15 \\ 8 = -c + 5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} c = -3 \\ a = 4 \\ c + 15 = 2a \\ c = -3 \end{cases}$$

مقادیر $a = 4$ و $c = -3$ در تساوی $c + 15 = 2a$ صدق می‌کنند پس دو ماتریس $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 4 & 1 \\ -3 & 5 \end{bmatrix}$ تعویض پذیرند و $a + c = 4 - 3 = 1$ است.

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۶

نکته: ماتریس‌های مربعی و هم‌مرتبه A و I همواره تعویض پذیرند و اتحادهای جبری برای آن‌ها برقرار است.

$$(A + I)^T - (A - I)^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow (A^T + 2A + I) - (A^T - 2A + I) = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow 4A = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ 0 & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

و مجموع درایه‌های قطر اصلی A برابر است با $\frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۷

$$(AB)^T = (AB)(AB) = A(BA)B \xrightarrow{AB=BA} A(BA)B$$

$$(AB)^T = A(AB)B = (A^T B)B = A^T B^T$$

$$\Rightarrow A^T B^T = \begin{bmatrix} 5 & 1 \\ 1 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 1 \\ 1 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 26 & 10 \\ 10 & 26 \end{bmatrix}$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۸

$$AB = I \Rightarrow \frac{1}{y} \begin{bmatrix} 2 & b & a \\ 3 & a & 2 \\ a & -2 & b \end{bmatrix} \times \frac{1}{y} \begin{bmatrix} 2 & 3 & a \\ b & a & -2 \\ a & 2 & b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 4 + b^2 + a^2 & ab + 2a + 6 & 2a - 2b + ab \\ 6 + ab + 2a & 13 + a^2 & a + 2b \\ 2a - 2b + ab & a + 2b & a^2 + b^2 + 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 49 & 0 & 0 \\ 0 & 49 & 0 \\ 0 & 0 & 49 \end{bmatrix}$$

$$A \text{ درایه سطر سوم و ستون سوم} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 3 & 2 & 5 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = 5$$

مجموع عناصر روی قطر اصلی ماتریس $A = 9 + 7 + 5 = 21$

روش دوم:

$$A = \underbrace{\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}}_B \underbrace{\begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}}_C$$

مجموع درایه‌های قطر اصلی BC با مجموع درایه‌های قطر اصلی CB فرقی نمی‌کند بنابراین داریم:

مجموع درایه‌های قطر اصلی $CB =$ مجموع درایه‌های قطر اصلی A

$$CB = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix}$$

CB مجموع درایه‌های قطر اصلی $= (7 + 0 + 0) + (0 + 0 + 9) + (0 + 5 + 0) = 21$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۱

نکته: سطر i ام ماتریس ABC برابر است با: $(A \text{ سطر } i \text{ ام}) \times B \times C$

$$A \text{ سطر سوم ماتریس} = \begin{bmatrix} 0 & -1 & 1 \\ 3 & 2 & 5 \\ 6 & 9 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 7 & 8 & 4 \\ 0 & 1 & -1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 3 & 7 & -2 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها $\rightarrow 7 + 1 - 5 = 3$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۲

$$(A + B)^T = (A + B)(A + B) = (A + B)A + (A + B)B$$

$$= A^T + B \times A + A \times B + B^T$$

بنابراین فرض $A \times B = -2B \times A$ است؛ پس نتیجه می‌شود:

$$(A + B)^T = A^T + B \times A - 2B \times A + B^T$$

$$= A^T - B \times A + B^T$$

۴ ۳ ۲ ۱ ۵۳

برای این‌که ماتریس‌های $A = \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$ و $B = \begin{bmatrix} 1 & a \\ 2 & b \end{bmatrix}$ تعویض پذیر باشند، باید داشته باشیم:

$$A \times B = B \times A \Rightarrow \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 1 & a \\ 2 & b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & a \\ 2 & b \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} -1 & 3 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 5 & 2b - a \\ -1 & a - b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a - 1 & 3 - a \\ b - 2 & 6 - b \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} a - 1 = 5 \\ 2b - a = 3 - a \\ b - 2 = -1 \\ a - b = 6 - b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 6 \\ b = 1 \end{cases}$$

بنابراین ماتریس $B = \begin{bmatrix} 1 & 6 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$ با ماتریس A تعویض پذیر است.

۶۴

$$(فرض) BA = A \xrightarrow{A \times} ABA = A^2 \xrightarrow{(فرض) AB=B} BA = A^2$$

$$\xrightarrow{BA=A} A^2 = A$$

$$(فرض) AB = B \xrightarrow{B \times} BAB = B^2 \xrightarrow{(فرض) BA=A} AB = B^2$$

$$\xrightarrow{AB=B} B^2 = B$$

$$(A+B)^T = (A+B)(A+B) = A^T + BA + AB + B^T$$

$$= A + A + B + B = 2(A+B)$$

$$(A+B)^T = (A+B)^T(A+B) = 2(A+B)(A+B)$$

$$= 2(A+B)^T = 2 \times 2(A+B) = 4(A+B)$$

۶۵

بنا به فرض $A^T = I - A$ داریم:

$$A^T(A+I)^T = (I-A)(A^T + 2A + I) = (I-A)(I-A + 2A + I)$$

$$= (I-A)(2I+A) = 2I - A - A^T = 2I - A - (I-A) = I$$

۶۶

چون $A^T = \bar{O}$ پس $A^T = \bar{O}$ و می‌توان نوشت:

$$A(I-A)^T = A(I-2A+2A^T-A^T) = A(I-2A+\bar{O}-\bar{O})$$

$$= AI-2A^T = A - \bar{O} = A$$

۶۷

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه داریم $A^T - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & 0 \end{bmatrix} \Rightarrow A^T - (1+0)A + (1 \times 0 - (-2) \times 1)I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^T = A - 2I \Rightarrow A \times A^T = A \times (A - 2I) \Rightarrow A^T = A^T - 2A$$

$$\xrightarrow{A^T = A - 2I} A^T = A - 2I - 2A \Rightarrow A^T = -A - 2I$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m = -1 \\ n = -2 \end{cases} \Rightarrow n^m = (-2)^{-1} = -\frac{1}{2}$$

۶۸

$$A^T + B^T + AB + BA = A^T + AB + B^T + BA$$

$$= A(A+B) + B(B+A)$$

$$= A(A+B) + B(A+B) = (A+B)(A+B) = (A+B)^T$$

$$\xrightarrow{A+B=2AB} A^T + B^T + AB + BA = (2AB)^T = 4(AB)^T$$

۶۹

$$M = (A+I)(B+I) = (A+I)B + (A+I)I = AB + IB + AI + I^T$$

$$= AB + B + A + I \xrightarrow{(فرض) A+B+AB=\bar{O}} M = \bar{O} + I = I$$

۷۰

$$A^T + I = A^T + I^T = (A+I)(A^T - AI + I^T)$$

$$= (A+I)(A^T - A + I) \quad (1)$$

$$(فرض) A^T - A - 2I = \bar{O} \Rightarrow A^T - A = 2I \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow A^T + I = (A+I)(2I+I) = 3AI + 2I^T = 2A + 2I$$

$$13 + a^T = 49 \Rightarrow a^T = 36 \Rightarrow a = \pm 6$$

$$\Rightarrow 4 + b^T + a^T = 49 \Rightarrow b^T = 49 - 4 - 36 = 9 \Rightarrow b = \pm 3$$

چون $a + 2b = 0$ پس a و b مختلف علامت هستند.

اگر $a = 6$ و $b = -3$ باشند در تساوی‌های $6 + ab + 2a = 0$ و $6 + ab + 2a = 0$ صدق می‌کنند. اما $a = -6$ و $b = 3$ در تساوی‌های فوق صدق نمی‌کنند پس تنها جواب قابل قبول $a = 6$ و $b = -3$ است.

۵۹

$$A(A+2I) = A^T + 2AI = A^T + 2A \xrightarrow{(فرض) A^T = -A-I}$$

$$A(A+2I) = -A - I + 2A = A - I$$

۶۰

$$A = \begin{bmatrix} a-2 & 4 & -7 \\ b & 0 & b+2 \\ 7 & a & 0 \end{bmatrix}$$

بنا به فرض در ماتریس A برای هر i و j

داریم $a_{ij} = -a_{ji}$ پس نتیجه می‌شود:

$$a_{11} = -a_{11} \Rightarrow a_{11} = 0, a_{22} = -a_{22} \Rightarrow a_{22} = 0, a_{33} = -a_{33}$$

$$\Rightarrow a_{33} = 0$$

بنابراین $a-2$ باید صفر باشد که نتیجه می‌دهد $a = 2$ و در ادامه داریم:

$$a_{12} = -a_{21} \Rightarrow 4 = -b \Rightarrow b = -4$$

$$a_{23} = -a_{32} \Rightarrow b+2 = -a \Rightarrow b = -2-2 = -4$$

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 4 & -7 \\ -4 & 0 & -2 \\ 7 & 2 & 0 \end{bmatrix}$$

بنابراین و داریم:

$$A^T = A \times A = \begin{bmatrix} 0 & 4 & -7 \\ -4 & 0 & -2 \\ 7 & 2 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 4 & -7 \\ -4 & 0 & -2 \\ 7 & 2 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -65 & 0 & 0 \\ 0 & -20 & 0 \\ 0 & 0 & -53 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع درایمهای قطر اصلی}} -65 - 20 - 53 = -138$$

۶۱

بنا به فرض $A+B=I$ و $A=BC$ می‌باشد. داریم:

$$AC - C = (A-I)C = (I-B-I)C = -BC = -A$$

۶۲

بنا به فرض $A+B=I$ و $A=BC=CB$ می‌باشد. داریم:

$$AC - CA = CBC - CA = C(BC - A) = C(BC - BC)$$

$$= C \times \bar{O} = \bar{O}$$

۶۳

$$A^T + 2A + I = \bar{O} \xrightarrow{\times A} A^T + 2A^T + IA = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^T + 2A^T + A = \bar{O} \Rightarrow A^T + 2A^T + 2A + I = 2A + I$$

$$\Rightarrow (A+I)^T = 2A + I \Rightarrow (A+I)^T - I = 2A$$

$$\Rightarrow (A+I)^T + (-I)^T = 2A$$

با فرض $B = A + I$ و $C = -I$ داریم $B^T + C^T = 2A$ نتیجه:

$$B - C = A + I - (-I) = A + I + I = A + 2I$$

اما بنابه فرض، $AB - BA = 2I$ است؛ پس نتیجه می‌شود:

$$(A + I)(B - I) - (B - I)(A + I) = 2I$$

۷۷

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} = 2 \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = 2A$$

$$\begin{aligned} A^T &= A^T \times A = 2A \times A = 2A^T \\ \Rightarrow A^T &= 2(2A) = 4A, A^4 = A^T \times A = 4A \times A \\ &= 4A^T = 4(2A) = 8A, A^5 = A^4 \times A = 8A \times A \\ &= 8A^T = 8(2A) = 16A \end{aligned}$$

پس جمع درایه‌های A^5 برابر $64 = 16(1+1+1+1)$ است.

۷۸

نکته: اگر $A^T = \lambda A$ باشد، آن‌گاه $A^k = \lambda^{k-1} A$ است. (k عدد طبیعی است)

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \\ \frac{1}{4} & \frac{1}{4} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{4} + \frac{1}{4} & \frac{1}{4} + \frac{1}{4} \\ \frac{1}{4} + \frac{1}{4} & \frac{1}{4} + \frac{1}{4} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix} = A$$

$$A^T = A^T \times A = A \times A = A^T = A \xrightarrow{\text{به طور استقرایی}} A^n = A$$

پس $A^{100} = A$ می‌باشد.

۷۹

$$A^T = A \times A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T \times A = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^4 = A^T \times A = (-I) \times A = -A, A^5 = A^4 \times A = (-A) \times A = -A^T$$

$$A^6 = A^5 \times A = (-A^T) \times A = -A^T = -(-I) = I$$

پس کم‌ترین مقدار n که به ازای آن $A^n = I$ است، $n = 6$ می‌باشد.

۸۰

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ -1 & -2 \end{bmatrix}$$

$$A - A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ -1 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} = 2I$$

$$B = \frac{1}{3^{8-n}} (A - A^T)^n = \frac{1}{3^{8-n}} (2I)^n = \frac{2^n}{3^{8-n}} I^n = \frac{2^n}{3^{8-n}} I$$

برای این‌که ماتریس B برابر I باشد باید داشته باشیم:

$$\frac{2^n}{3^{8-n}} = 1 \Rightarrow 2^n = 3^{8-n} \Rightarrow n = 8 - n \Rightarrow 2n = 8 \Rightarrow n = 4$$

۸۱

$$A^T = \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^2 & 2a \\ 0 & a^2 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T \times A = \begin{bmatrix} a^2 & 2a \\ 0 & a^2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^3 & 3a^2 \\ 0 & a^3 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^T \times A = \begin{bmatrix} a^3 & 3a^2 \\ 0 & a^3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & 1 \\ 0 & a \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^4 & 4a^3 \\ 0 & a^4 \end{bmatrix}$$

۷۱

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه داریم:

$$A^T - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$$

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 1 & 6 \end{bmatrix} \Rightarrow A^T - (1+6)A + (6 \times 1 - 4 \times 1)I = \bar{O} \Rightarrow A^T = 7A - 2I$$

$$\Rightarrow A \times A^T = A \times (7A - 2I) \Rightarrow A^T = 7A^T - 2A$$

با قرار دادن A^T در عبارت داده‌شده داریم:

$$A^T - 7A^T + 2A + 2I = 7A^T - 2A - 7A^T + 2A + 2I = 2I$$

۷۲

بنابه فرض $A^T = A$ و $AB = I$ است. داریم:

$$A^T B^T = A(A^T B^T) \xrightarrow{A^T = A} A^T B^T = A(AB^T)$$

$$= A^T B^T = AB^T = (AB)B = IB = B$$

۷۳

$$(فرض) AB + BA = I \Rightarrow A \times (AB + BA) = A \times I$$

$$\Rightarrow A^T B + ABA = A$$

$$(فرض) AB + BA = I \Rightarrow (AB + BA) \times A = I \times A$$

$$\Rightarrow ABA + BA^T = A$$

از تفاضل دو تساوی فوق نتیجه می‌شود:

$$A^T B - BA^T = A - A = \bar{O}$$

۷۴

$$(فرض) A^T + 3A - I = \bar{O} \Rightarrow A^T = -3A + I \xrightarrow{\text{ضرب در } U = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} \text{ از راست}}$$

$$A^T U = (-3A + I)U = -3AU + U \xrightarrow{\text{ضرب در } A \text{ از چپ}} A^T U$$

$$= A(-3AU + U) = -3A^T U + AU$$

$$\xrightarrow{A^T U = -3AU + U} A^T U = -3(-3AU + U) + AU$$

$$\Rightarrow A^T U = 1 \cdot AU - 2U \xrightarrow{U = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}, AU = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}} A^T U = 1 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} - 2 \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

۷۵

$$(AB)^T = (AB)(AB) = A(BA)B \xrightarrow{(فرض) AB = \lambda BA}$$

$$(AB)^T = A \left(\frac{AB}{\lambda} \right) B \Rightarrow (AB)^T = \frac{1}{\lambda} (A^T B) B = \frac{1}{\lambda} A^T B^T$$

$$\Rightarrow (AB)^T - A^T B^T = \frac{1}{\lambda} A^T B^T - A^T B^T$$

$$\Rightarrow (AB)^T - A^T B^T = \left(\frac{1}{\lambda} - 1 \right) A^T B^T = \frac{1-\lambda}{\lambda} A^T B^T$$

۷۶

$$(A + I)(B - I) - (B - I)(A + I)$$

$$= (A + I)B - (A + I)I - (B - I)A - (B - I)I$$

$$= AB + IB - AI - I^T - BA + IA - BI + I^T$$

$$= AB + B - A - I - BA + A - B + I = AB - BA$$

۸۶

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}, A^T = A^T \times A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$$

و به طور استقرایی نتیجه می‌شود $A^A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 8 & 1 \end{bmatrix}$

$$B^T = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, B^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

و مجدداً به طریق استقرایی نتیجه می‌شود $B^9 = \begin{bmatrix} 1 & 9 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ پس می‌توان نوشت:

$$A^A \times B^9 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 8 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 9 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 9 \\ 8 & 17 \end{bmatrix}$$

۸۷

$$A^T - A + I = \bar{O} \Rightarrow A^T = A - I \Rightarrow AA^T = A(A - I)$$

$$\Rightarrow A^T = A^T - AI = A^T - A$$

با قرار دادن $A^T = A - I$ در تساوی اخیر نتیجه می‌شود:

$$A^T = (A - I) - A = -I$$

$$A^{T^*} = (A^T)^{*} = (-I)^{*} = (-1)^{*} I^{*} = I$$

۸۸

نکته: اگر $C^k = \bar{O}$ باشد، آن‌گاه $C^n = \bar{O}$ ($n \geq k$)

$$C = (A + B)(A - B) = (A + B)A - (A + B)B$$

$$= A^T + BA - AB - B^T$$

بنابراین فرض $A^T = B^T = I$ و $BA = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ و $AB = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$

می‌باشد. پس داریم:

$$C = (A + B)(A - B) = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ -2 & -2 \end{bmatrix}$$

$$C^T = C \times C = \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 2 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \bar{O} \Rightarrow C^{14^*} = \bar{O}$$

۸۹

بنابراین فرض $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}$ می‌باشد. داریم:

نکته: اگر $(A \times B) \times C = [d_{ij}]$ آن‌گاه:

$$d_{ij} = (A \times B) \times C \text{ (ستون } j \text{ از } C) \text{ (ماتریس } B) \text{ (سطر } i \text{ از } A)$$

(ستون اول A ماتریس A) (سطر سوم A) = درایه نظیر سطر سوم و ستون اول A^T

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} = 1 \times 1 + 0 \times 0 + 0 \times 1 = 1$$

۹۰

$$A + I = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$(A + I)^T = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix}$$

و به طور استقرایی نتیجه می‌شود:

$$A^n = \begin{bmatrix} a^n & 4a^{n-1} \\ 0 & a^n \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌های قطری اصلی}} a^n + a^n = 2a^n$$

۸۲

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 16 \\ 0 & 49 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A^T \text{ درایه سطر اول و ستون دوم} = 16 = \frac{17^2 - 1}{3}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 16 \\ 0 & 49 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 114 \\ 0 & 49 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow A^T \text{ درایه سطر اول و ستون دوم} = 114 = \frac{17^3 - 1}{3}$$

و با استدلال استقرایی نتیجه می‌شود:

$$B = A^{\Delta^*} = \begin{bmatrix} 1 & b_{12} \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow b_{12} = \frac{17^{\Delta^*} - 1}{3}$$

۸۳

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^T = A^T \times A = -I \times A = -A, A^T = A^T \times A^T = (-I)^T = I$$

$$A^{\Delta^*} = A^T \times A = I \times A = A, A^{\Delta^*} = A^{\Delta^*} \times A = A \times A = A^T = -I$$

بنابراین به طور استقرایی نتیجه می‌شود توان‌های A با دوره تناوب ۴ تکرار می‌شود:

$$(A + A^T + A^{T^2} + A^{\Delta^*}) + (A^{\Delta^*} + A^{\Delta^{\Delta^*}} + A^{\Delta^{\Delta^{\Delta^*}}} + A^{\Delta^{\Delta^{\Delta^{\Delta^*}}}}) + \dots$$

$$+ (A^{2 \times 17} + A^{2 \times 18} + A^{2 \times 19} + A^{2 \times 20}) + A^{2 \times 21} + A^{2 \times 22}$$

$$= \underbrace{(A - I - A + I)}_{\bar{O}} + \underbrace{(A - I - A + I)}_{\bar{O}} + \dots + \underbrace{(A - I - A + I)}_{\bar{O}}$$

$$+ A + (-I) = A - I$$

۸۴

$$A^T = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}, A^T = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$A^{T^{\Delta^*}} = (A^T)^{\Delta^*} = I^{\Delta^*} = I$$

۸۵

$$M^T = M \times M = \begin{bmatrix} r \cos^T \theta & \sin^T \theta \\ \sin^T \theta & r \sin^T \theta \end{bmatrix} \begin{bmatrix} r \cos^T \theta & \sin^T \theta \\ \sin^T \theta & r \sin^T \theta \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow M^T = \begin{bmatrix} r \cos^T \theta + \sin^T \theta & r \cos^T \theta \sin^T \theta + r \sin^T \theta \sin^T \theta \\ r \cos^T \theta \sin^T \theta + r \sin^T \theta \sin^T \theta & \sin^T \theta + r \sin^T \theta \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\sin^T \theta = r \sin^T \theta \cos^T \theta}$$

$$\begin{bmatrix} r \cos^T \theta (\cos^T \theta + \sin^T \theta) & r \sin^T \theta (\cos^T \theta + \sin^T \theta) \\ r \sin^T \theta (\cos^T \theta + \sin^T \theta) & r \sin^T \theta (\cos^T \theta + \sin^T \theta) \end{bmatrix}$$

$$= r \begin{bmatrix} r \cos^T \theta & \sin^T \theta \\ \sin^T \theta & r \sin^T \theta \end{bmatrix} = rM$$

$$M^T = M^T \times M = (rM)M = rM^T = r(rM) = r^2M$$

۹۴

$$(فرض) AB = A \xrightarrow{\times A} ABA = A^2 \xrightarrow{(فرض) BA=B} AB = A^2$$

$$\Rightarrow A = A^2$$

در نتیجه $(n \geq 2) A^n = A$ و می توان نوشت:

$$A + A^2 + A^3 + \dots + A^{140} = \underbrace{A + A + A + \dots + A}_{140 \text{ مرتبه}} = 140A$$

۹۵

$$C = AB = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow C^T = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow C^T = -C \Rightarrow C^T = C^T \times C = -C \times C = -C^T = C$$

$$\Rightarrow C^2 = C^T \times C = C^T = -C$$

و به صورت استقرایی نتیجه می شود $C^n = (-1)^{n-1}C$ و در ادامه داریم:

$$A^T = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$C^n + A^T = (-1)^{n-1} \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} (-1)^n & (-1)^n \\ 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} (-1)^n + 1 & (-1)^n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

بنابراین مجموع درایه های ماتریس $C^n + A^T$ برابر است با $2 + 2(-1)^n$.

۹۶

$$AB = I \Rightarrow \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 0 & \frac{1}{2} & -1 \\ 0 & 0 & \frac{1}{4} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b & c \\ 0 & d & e \\ 0 & 0 & f \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} a & b-d & c-e+f \\ 0 & \frac{1}{2}d & \frac{1}{2}e-f \\ 0 & 0 & \frac{1}{4}f \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow a=1, d=2, f=4$$

$$\Rightarrow b-d=0 \Rightarrow b=d=2, \frac{1}{2}e-f=0 \Rightarrow e=2 \times 4=8$$

$$c-e+f=0 \Rightarrow c-8+4=0 \Rightarrow c=4$$

بنابراین $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 0 & 2 & 8 \\ 0 & 0 & 4 \end{bmatrix}$ و مجموع درایه های ماتریس B برابر است با:

$$4+4+2+2+8+1=21$$

۹۷

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 0 & 9 \end{bmatrix}, A^T = A^T \times A$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 8 \\ 0 & 9 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 26 \\ 0 & 27 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^T \times A = \begin{bmatrix} 1 & 26 \\ 0 & 27 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 80 \\ 0 & 81 \end{bmatrix}$$

$$(A+I)^6 = (A+I)^T (A+I)^T (A+I)^T$$

درایه سطر اول و ستون اول

$$= ((A+I)^T \text{ ستون اول}) ((A+I)^T \text{ ماتریس}) ((A+I)^T \text{ سطر اول})$$

$$= \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 \\ 4 \end{bmatrix}$$

$$a = \begin{bmatrix} 41 & 40 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 \\ 4 \end{bmatrix} = 41 \times 5 + 4 \times 4 = 205 + 16 = 365$$

درایه سطر اول و ستون دوم

$$= ((A+I)^T \text{ ستون اول}) ((A+I)^T \text{ ماتریس}) ((A+I)^T \text{ سطر اول})$$

$$= \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & 4 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 5 \end{bmatrix}$$

$$b = \begin{bmatrix} 41 & 40 \\ 4 & 5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4 \\ 5 \end{bmatrix} = 4 \times 41 + 5 \times 4 = 164 + 20 = 364$$

بنابراین $a - b = 365 - 364 = 1$ می باشد.

۹۸

نکته:

$$(I+A)^n = \binom{n}{0}I + \binom{n}{1}A + \binom{n}{2}A^2 + \dots + \binom{n}{n}A^n$$

$$(I+A)^n = I + nA \quad \text{اگر } A^n = O \text{ (} n \geq 2 \text{) آن گاه}$$

بنابه فرض، $A^T = O$ است. پس می توان نوشت:

$$(I-A)^4 (I+A)^0 = (I-4A)(I+5A)$$

$$= I^T + 5A - 4A - 20A^T = I + A - 20A^T = I + A$$

۹۹

$$(I+A)^4 = \binom{4}{0}I + \binom{4}{1}A + \binom{4}{2}A^2 + \binom{4}{3}A^3 + \binom{4}{4}A^4$$

$$\Rightarrow (I+A)^4 = I + 4A + 6A^2 + 4A^3 + A^4$$

$$(فرض) A^T = A \Rightarrow A^3 = A^2 = A \Rightarrow A^4 = A^T = A$$

نکته: اگر ماتریس A چنان باشد که $A^T = A$.

$$A^n = A \text{ (} n \geq 2 \text{) آن گاه}$$

$$(I+A)^4 = I + 4A + 6A + 4A + A = I + 15A$$

۱۰۰

$$A^T = \begin{bmatrix} -1 & \sqrt{3} \\ -\sqrt{3} & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & \sqrt{3} \\ -\sqrt{3} & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1-3 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -3+1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -2 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -2 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T A = \begin{bmatrix} -2 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & \sqrt{3} \\ -\sqrt{3} & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 8 & 0 \\ 0 & 8 \end{bmatrix} = 8I$$

$$A^{40} = (A^T)^{10} A = (8I)^{10} A = 2^{39} I^{10} A = 2^{39} IA$$

$$= 2^{39} A = \begin{bmatrix} -2^{39} & 2^{39}\sqrt{3} \\ -2^{39}\sqrt{3} & -2^{39} \end{bmatrix}$$

بنابراین به صورت استقرایی نتیجه می‌شود:

$$A^n = \begin{cases} A & \text{فرد } n \\ I & \text{زوج } n \end{cases}$$

بنابراین داریم:

$$A + A^T + A^T + \dots + A^T = A + I + A + I + \dots + I$$

$$= 100A + 100I = \begin{bmatrix} 0 & 100 \\ 100 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 100 & 0 \\ 0 & 100 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 100 & 100 \\ 100 & 100 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & \sqrt{2} & 0 \\ \sqrt{8} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \sqrt{4} \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} \sqrt{2} \\ \sqrt{8} \\ \sqrt{4} \end{array} \right]$$

$$= \begin{bmatrix} \sqrt{16} & 0 & 0 \\ 0 & \sqrt{16} & 0 \\ 0 & 0 & \sqrt{16} \end{bmatrix} = \sqrt{16}I$$

$$A^{10} = (A^T)^5 = (\sqrt{16}I)^5 = 16^5 I = 16I$$

پس مجموع درایه‌های قطر اصلی A^{10} برابر $16 + 16 + 16 = 48$ است.

نکته: اگر $A = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & b & 0 \\ 0 & 0 & c \end{bmatrix}$ ، آن‌گاه $A^n = \begin{bmatrix} a^n & 0 & 0 \\ 0 & b^n & 0 \\ 0 & 0 & c^n \end{bmatrix}$

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow A^T = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 9 \end{bmatrix} \Rightarrow A^T = \begin{bmatrix} 8 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 27 \end{bmatrix}$$

$$A^T - 2A^T + 5I = \begin{bmatrix} 8 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 27 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 8 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 18 \end{bmatrix}$$

$$+ \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 14 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها برابر ۲۱ است.

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 5 & 1 \\ 0 & 2 & 7 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1^2 & 15 & 39 \\ 0 & 2^2 & 25 \\ 0 & 0 & 3^2 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T A = \begin{bmatrix} 1^2 & 15 & 39 \\ 0 & 2^2 & 25 \\ 0 & 0 & 3^2 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1^2 & 0 & 0 \\ 0 & 2^2 & 0 \\ 0 & 0 & 3^2 \end{bmatrix}$$

پس ملاحظه می‌کنیم برای محاسبه درایه‌های قطرهای اصلی نیازی به محاسبه درایه‌های بالای قطر اصلی نیست و داریم:

$$A^4 = \begin{bmatrix} 1^4 & 0 & 0 \\ 0 & 2^4 & 0 \\ 0 & 0 & 3^4 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه‌های قطر اصلی}} 1^4 + 2^4 + 3^4 = 1 + 16 + 81 = 98$$

بنابراین به صورت استقرایی نتیجه می‌شود $A^n = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 3^n \end{bmatrix}$. بنا به فرض

مجموع درایه‌های قطر اصلی برابر ۲۴۴ است. داریم:

$$3^n + 1 = 244 \Rightarrow 3^n = 243 = 3^5 \Rightarrow n = 5$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ -1 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T \times A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -2 & 1 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ -1 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = A^T \times A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -3 & 1 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ -1 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -4 & 1 \end{bmatrix}$$

و به صورت استقرایی نتیجه می‌شود $A^n = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -n & 1 \end{bmatrix}$ و مجموع

درایه‌های A^n برابر $2-n$ است.

$$A^T = A^T \times A = (2A - I) \times A = 2A^T - A$$

$$= 2(2A - I) - A = 3A - 2I$$

$$A^4 = A^T \times A = (3A - 2I)A = 3A^T - 2A$$

$$= 3(2A - I) - 2A = 4A - 3I$$

$$A^5 = A^T \times A = (4A - 3I)A = 4A^T - 3A$$

$$= 4(2A - I) - 3A = 5A - 4I$$

و به صورت استقرایی نتیجه می‌شود $A^{10} = 10A - 9I$ لذا $A^{10} = 10A - 9I$ و $b = -9$ و $(a, b) = (10, -9)$.

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ -2 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1 & -4 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & -4 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ -2 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1 & -6 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^4 = \begin{bmatrix} 1 & -6 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ -2 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1 & -8 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

و به صورت استقرایی نتیجه می‌شود $A^n = \begin{bmatrix} 1 & -2n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ و در ادامه داریم:

$$B = A + A^T + A^T + \dots + A^n$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & -4 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & -6 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \dots + \begin{bmatrix} 1 & -2n \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} n & -2-4-6-\dots-2n \\ 0 & n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} n & -n(n+1) \\ 0 & n \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{\text{مجموع درایه‌ها}} 2n - n^2 - n = n - n^2$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \left[\begin{array}{c} 1 \\ 1 \end{array} \right] = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I \Rightarrow A^T = A^T A = IA = A$$

$$A^4 = A^T A^T = I \times I = I$$

$$A^5 = A^4 A = IA = A$$

$$A^f = A^T A = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 0 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 8 & 0 & 8 \\ 0 & 1 & 0 \\ 8 & 0 & 8 \end{bmatrix}$$

و با استدلال استقرایی نتیجه می‌شود:

$$A^{11} = \begin{bmatrix} 2^{10} & 0 & 2^{10} \\ 0 & 1 & 0 \\ 2^{10} & 0 & 2^{10} \end{bmatrix}$$

(مجموع درایه‌های قطر اصلی) - (مجموع درایه‌های A^{11})

$$= (4 \times 2^{10} + 1) - (2 \times 2^{10} + 1) = 2 \times 2^{10} = 2^{11}$$

۱۱۰

$$A^T = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = A$$

بنابراین $A^{T^{k+1}} = A$ (عدد طبیعی k) و داریم:

$$A^{T^2} + A^{55} = A^{T^1} \times A + A^{T^{2 \times 27+1}} = A \times A + A = A^T + A$$

$$= \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -1 & -1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

۱۱۱

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 2 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 2 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

$$A^{100} = (A^T)^{100} \times A = I^{100} \times A = I \times A = A$$

۱۱۲

$$a_{ij} = |i - j| + |j - i| \Rightarrow A = [a_{ij}] = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \bar{O} \Rightarrow A^k = \bar{O} \quad (k \geq 2)$$

$$B = A + A^T + A^{T^2} + \dots + A^{140} = A + A^T + \bar{O} + \dots + \bar{O}$$

$$= A + A^T = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 4 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 2 & 8 \\ 0 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

مجموع درایه‌ها $\rightarrow 8 + 2 + 2 = 12$

$$A^n = \begin{bmatrix} a^n & 0 & 0 \\ 0 & b^n & 0 \\ 0 & 0 & c^n \end{bmatrix} \text{ آن‌گاه } A = \begin{bmatrix} a & x & y \\ 0 & b & z \\ 0 & 0 & c \end{bmatrix} \text{ نکته: اگر}$$

۱۰۵

$$A^T = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix}$$

$$A^f \text{ سطر اول} = (A^T \text{ سطر اول}) \times A^T$$

$$= [3 \quad -4 \quad 4] \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix} = [1 \quad 0 \quad 0]$$

۱۰۶

$$A^T = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9-6 & -9+9-4 & 12-12+4 \\ 6-6 & -6+9-4 & 8-12+4 \\ -2 & 3-1 & -4+1 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix}$$

$$A^f = A^T A^T = \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -4 & 4 \\ 0 & -1 & 0 \\ -2 & 2 & -3 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 9-8 & -12+4+8 & 12-12 \\ 0 & 1 & 0 \\ -6+6 & 8-2-6 & -8+9 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I$$

۱۰۷

$$\text{سطر اول } A^T = (A \text{ سطر اول}) \times A \times A = [2 \quad 1 \quad 5] \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ -3 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ -3 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$= [6 \quad 2 \quad 24] \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 \\ -3 & 0 & 4 \\ 1 & 0 & 2 \end{bmatrix} = [30 \quad 6 \quad 86]$$

۱۰۸

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \text{ و } A^T \text{ درایه سطر اول ماتریس } A^T \text{ و } (A \text{ سطر اول}) \times A \times A$$

$$\Rightarrow A^T \text{ درایه سطر اول ماتریس } A^T = [3 \quad -3 \quad 4] \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$= [3 \quad -4 \quad 4] \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = [1 \quad -1 \quad 0]$$

۱۰۹

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

و با استدلال استقرایی نتیجه می‌شود:

$$A^{49} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 49 & 1 & 0 \\ 1+2+3+\dots+49 & 49 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow x = 1+2+3+\dots+49 = \frac{49(49+1)}{2} = 49 \times 25 = 1225$$

۱۱۳

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T A = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^F = A^T A = (-I)A = -A, A^D = A^F A = -A^T,$$

$$A^E = A^D A = (-A^T)A = -A^T = I$$

بنابراین:

$$A + A^T + A^T + A^F + A^D + A^E = A + A^T + A^T - A - A^T - A^T = O$$

و به طور تناوبی نتیجه می‌شود:

$$A^V + A^A + A^9 + A^{10} + A^{11} + A^{12}$$

$$= A^{13} + A^{14} + A^{15} + A^{16} + A^{17} + A^{18}$$

$$= A^{19} + A^{20} + A^{21} + A^{22} + A^{23} + A^{24} = O$$

$$2I + A + A^T + \dots + A^{24} + A^{25} = 2I + O + A^{25}$$

$$= 2I + (A^T)^A A = 2I + (-I)^A A = 2I - A$$

$$= 2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 1 \end{bmatrix}$$

جمع درایه‌ها $\rightarrow 2+1-1+1=3$

۱۱۸

$$A^T = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 8 \\ 3 & -1 & 6 \\ -2 & 0 & -5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & 0 & 8 \\ 3 & -1 & 6 \\ -2 & 0 & -5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -7 & 0 & -16 \\ -6 & 1 & -12 \\ 4 & 0 & 9 \end{bmatrix}$$

$$A^T + 2A = \begin{bmatrix} -7 & 0 & -16 \\ -6 & 1 & -12 \\ 4 & 0 & 9 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 6 & 0 & 16 \\ 6 & -2 & 12 \\ -4 & 0 & -10 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$(A^T + 2A)^{10} = (-I)^{10} = I^{10} = I$$

۱۱۹

$$A^T = \begin{bmatrix} 5 & -4 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ -4 & 4 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 5 & -4 & 2 \\ 2 & -1 & 1 \\ -4 & 4 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 9 & -8 & 4 \\ 4 & -3 & 2 \\ -8 & 8 & -3 \end{bmatrix}$$

$$A^T - 2A = \begin{bmatrix} 9 & -8 & 4 \\ 4 & -3 & 2 \\ -8 & 8 & -3 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 10 & -8 & 4 \\ 4 & -2 & 2 \\ -8 & 8 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$(A^T - 2A + 2I)^9 = (-I + 2I)^9 = I^9 = I$$

۱۱۳

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 2 \\ 6 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 2 \\ 6 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \\ 3 & 0 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{bmatrix} = 6I$$

$$A^{F0} = (A^T)^{12} A = (6I)^{12} A = 6^{12} I^{12} A = 6^{12} I A = 6^{12} A$$

$$\frac{1}{36^6} A^{F0} = \frac{6^{12}}{36^6} A = \frac{6^{12}}{6^{12}} A = 6A = \begin{bmatrix} 0 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 12 \\ 18 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$\Rightarrow$ مجموع درایه‌ها = ۳۶

۱۱۴

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 2 \\ -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & -4 & 4 \\ -2 & 2 & -2 \\ 2 & -2 & 2 \end{bmatrix} = 2A^T$$

$$A^F = A^T \times A = 2A^T \times A = 2A^T = 2 \times 2A^T = 4A^T$$

$$A^D = A^F \times A = 4A^T \times A = 4A^T = 4 \times 2A^T = 8A^T$$

$\vdots$

$$A^n = 2^{n-2} A^T (n \geq 2) \Rightarrow A^{100} = 2^{98} A^T = 2^k A^T \Rightarrow k = 98$$

۱۱۵

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 0 & 4 \\ 0 & 1 & 0 \\ 4 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

$$A^{n+1} = \begin{bmatrix} 2^n & 0 & 2^n \\ 0 & 1 & 0 \\ 2^n & 0 & 2^n \end{bmatrix} (n \geq 1)$$

مجموع درایه‌ها $\rightarrow 4 \times 2^n + 1 = 2^{n+2} + 1$

۱۱۶

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1+2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3 & 1 & 0 \\ 1+2+3 & 3 & 1 \end{bmatrix}$$

$$A^F = A^T A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 3 & 1 & 0 \\ 1+2+3 & 3 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 0 \\ 1+2+3+4 & 4 & 1 \end{bmatrix}$$

۱۲۵

$$ABC = \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{2}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{2}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{2}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{2}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{2}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

$$(ABC)^T = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

$$(ABC)^T = \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & -\frac{\sqrt{2}}{2} \\ \frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \frac{1}{2} & \frac{\sqrt{2}}{2} \\ -\frac{\sqrt{2}}{2} & -\frac{1}{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

بنابراین کمترین مقدار n برابر ۳ است.

۱۲۶

نکته: دترمینان ماتریس $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ برابر $|A| = ad - bc$ است.

$$\begin{vmatrix} a & -b \\ 2 & 3 \end{vmatrix} - \begin{vmatrix} a & b \\ 6 & -5 \end{vmatrix} = 22 \Rightarrow 2a + 2b - (-5a - 6b) = 22$$

$$\Rightarrow 7a + 8b = 22 \Rightarrow a + b = 4, \begin{vmatrix} 4a & b \\ -4 & 1 \end{vmatrix} = 4a + 4b$$

$$= 4(a + b) = 4 \times 4 = 16$$

۱۲۷

نکته: اگر A و B دو ماتریس مربعی و هم مرتبه باشند آن گاه $|AB| = |A||B|$.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 2 \times 1 - 1 \times 1 = 2$$

$$B = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 0 & 3 \end{bmatrix} \Rightarrow |B| = 4 \times 3 - 0 \times 2 = 12$$

$$\frac{|A^T + AB|}{|B^T + BA|} = \frac{|A(A+B)|}{|B(B+A)|} = \frac{|A||A+B|}{|B||B+A|}$$

$$= \frac{|A|}{|B|} = \frac{2}{12} = \frac{1}{6}$$

۱۲۸

$$A^T = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ -1 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = I \Rightarrow A^T = A^T A = IA = A$$

$$A^6 = (A^T)^T = I^T = I, A^6 = A^6 A = IA = A, \dots, A^{2n-1} = A$$

$$B = A + A^T + A^6 + \dots + A^{2n-1} = \underbrace{A + A + A + \dots + A}_n = nA$$

$$\Rightarrow |B| = |nA| = n^2 |A| = n^2 \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ -1 & -2 \end{vmatrix} = n^2(-4+3) = -n^2$$

۱۲۹

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & -4 & -5 \\ -1 & 3 & 4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & -4 & -5 \\ -1 & 3 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 \\ 1 & 4 & 4 \\ -1 & -3 & -3 \end{bmatrix}$$

$$A^T = A^T A = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 1 \\ 1 & 4 & 4 \\ -1 & -3 & -3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 3 & 4 \\ 1 & -4 & -5 \\ -1 & 3 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$(A^T + 2I)^6 = (-I + 2I)^6 = (I)^6 = 1 \times I^6 = 1 \times I$$

۱۳۰

$$A - kI = \begin{bmatrix} 0 & -1 & -2 \\ -1 & 0 & -2 \\ 1 & 1 & 3 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} k & 0 & 0 \\ 0 & k & 0 \\ 0 & 0 & k \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -k & -1 & -2 \\ -1 & -k & -2 \\ 1 & 1 & 3-k \end{bmatrix}$$

$$(A - kI)^T = \begin{bmatrix} -k & -1 & -2 \\ -1 & -k & -2 \\ 1 & 1 & 3-k \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -k & -1 & -2 \\ -1 & -k & -2 \\ 1 & 1 & 3-k \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} k^2 - 1 & 2k - 2 & 4k - 4 \\ 2k - 2 & k^2 - 1 & 4k - 4 \\ 2 - 2k & 2 - 2k & k^2 - 6k + 5 \end{bmatrix}$$

به ازای $k = 1$ داریم $(A - I)^T = \bar{0}$. پس کمترین مقدار $n + k$ برابر $2 + 1 = 3$ است.

۱۳۱

$$4A^T = 2A \Rightarrow A^T = \frac{2}{4}A \Rightarrow A^T \times A = \frac{2}{4}A \times A \Rightarrow A^T = \frac{2}{4}A^T$$

$$= \frac{2}{4}(\frac{2}{4}A) = \frac{9}{16}A, A^6 = A^T A = (\frac{9}{16}A)A$$

$$= \frac{9}{16}A^T = \frac{9}{16}(\frac{2}{4}A) = \frac{27}{64}A$$

۱۳۲

$$A^T = A \Rightarrow 4A^T = 4A \Rightarrow 4A^T - 4A + I = I \Rightarrow (2A - I)^T = I$$

$$\Rightarrow 2^T(A - \frac{I}{2})^T = I \Rightarrow (A - \frac{I}{2})^T = \frac{I}{2}$$

$$\Rightarrow (A - \frac{I}{2})^6 = (\frac{I}{2})^6 = \frac{I^6}{64} = \frac{1}{64}I$$

۱۳۳

$$2I - A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -2 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$(2I - A)^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$(2I - A)^T = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 0 \\ 2 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 6 & 1 & 0 \\ 3 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

و با استدلال استقرایی نتیجه می شود:

$$(2I - A)^{100} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 200 & 1 & 0 \\ 100 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{\text{مجموع درایه ها}} 3$$

۱۳۴

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} = -I$$

$$A^T = A^T A = (-I)A = -A$$

$$A^f = (A^T)^T = (-I)^T = I, A^d = A^f A = IA = A,$$

$$A + A^T + A^T + A^f = A - I - A + I = \bar{0}$$

توان‌های A با تناوب ۴ تکرار می‌شود. پس می‌توان نوشت:

$$B = \underbrace{(A + A^T + A^T + A^f)}_{\bar{0}} + \underbrace{(A^d + A^f + A^f + A^d)}_{\bar{0}} + \dots$$

$$+ \underbrace{(A^{2 \cdot 17} + A^{2 \cdot 18} + A^{2 \cdot 19} + A^{2 \cdot 20})}_{\bar{0}} + A^{2 \cdot 21} + A^{2 \cdot 22} = A - I$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ -1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |B| = (-1)(-1) - (-1)(1) = 1 + 1 = 2$$

۱۳۵

$$x^T - 4x + 1 = 0 \Rightarrow \alpha + \beta = -\frac{-4}{1} = 4, \alpha\beta = \frac{1}{1} = 1$$

$$|A| = \begin{vmatrix} \alpha + \beta & \alpha + \beta \\ -\beta & \alpha \end{vmatrix} = \alpha(\alpha + \beta) + \beta(\alpha + \beta)$$

$$= (\alpha + \beta)^2 = 4^2 = 16$$

۱۳۶

نکته: اگر A یک ماتریس 2×2 باشد آن‌گاه $|KA| = K^2 |A|$ (عدد حقیقی K)

$$A^T = \begin{bmatrix} 0 & -a \\ a & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & -a \\ a & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -a^T & 0 \\ 0 & -a^T \end{bmatrix} = -a^T I$$

$$A^{fn} = (A^T)^{fn} = (-a^T I)^{fn} = a^{fn} I^{fn} = a^{fn} I$$

$$A^{fn+1} = A^{fn} \times A = a^{fn} I \times A = a^{fn} A$$

$$A^{fn} + A^{fn+1} = a^{fn} I + a^{fn} A = a^{fn} (I + A) = a^{fn}$$

$$\left(\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 & -a \\ a & 0 \end{bmatrix} \right) = a^{fn} \begin{bmatrix} 1 & -a \\ a & 1 \end{bmatrix}$$

$$|A^{fn} + A^{fn+1}| = a^{fn} \begin{vmatrix} 1 & -a \\ a & 1 \end{vmatrix} = a^{fn} (1 + a^2)$$

بنا به فرض دترمینان فوق برابر $a^{n+2\gamma} + a^{n+2\delta}$ می‌باشد در نتیجه داریم:

$$a^{fn} (1 + a^2) = a^{n+2\delta} (1 + a^2) \Rightarrow a^{fn} = a^{n+2\delta} \Rightarrow \lambda n = n + 2\delta$$

$$\Rightarrow \gamma n = 2\delta \Rightarrow n = \delta$$

۱۳۷

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -2 & -2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & -1 \\ 2 & 2 \end{bmatrix} = -A$$

نکته: به طور کلی اگر $A^T = \lambda A$ آن‌گاه $A^n = \lambda^{n-1} A$.

$$A^{T \cdot T} = (-1)^{T \cdot T} A = -A$$

بنابراین فرض $B = A + I$ در نتیجه:

$$A^{T \cdot T} + B = -A + A + I = I \Rightarrow |A^{T \cdot T} + B| = |I| = 1$$

۱۳۹

$$A + 2B = \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 0 & -3 \end{bmatrix}, 2A - B = \begin{bmatrix} 5 & -11 \\ -5 & 4 \end{bmatrix}$$

$$(A + 2B) + 2(2A - B) = \begin{bmatrix} 5 & -3 \\ 0 & -3 \end{bmatrix} + 2 \begin{bmatrix} 10 & -22 \\ -10 & 8 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 15 & -25 \\ -10 & 5 \end{bmatrix} \Rightarrow \Delta A = \begin{bmatrix} 15 & -25 \\ -10 & 5 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \begin{bmatrix} 3 & -5 \\ -2 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |A| = 3 - 10 = -7$$

$$B = 2A - \begin{bmatrix} 5 & -11 \\ -5 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 6 & -10 \\ -4 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 5 & -11 \\ -5 & 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |B| = -2 - 1 = -3, |A| + |B| = -7 - 3 = -10$$

۱۳۰

$$A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}, |A| = 3 \Rightarrow ad - bc = 3$$

$$A + I = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a+1 & b \\ c & d+1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |A + I| = (a+1)(d+1) - bc$$

$$A - I = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a-1 & b \\ c & d-1 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |A - I| = (a-1)(d-1) - bc$$

$$|A + I| + |A - I| = ad + a + d + 1 - bc + ad - a - d + 1 - bc$$

$$= 2(ad - bc) + 2 \Rightarrow |A + I| + |A - I| = 2 \times 3 + 2 = 8$$

۱۳۱

$$A^T = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^T + bc & ab + bd \\ ac + cd & bc + d^T \end{bmatrix}$$

$$(فرض) |A| = \Delta \Rightarrow ad - bc = \Delta \Rightarrow ad = bc + \Delta \quad (1)$$

$$(فرض) (a^T + bc) + (bc + d^T) = T \Rightarrow a^T + d^T + 2bc = T$$

$$\Rightarrow a^T + d^T = T - 2bc \quad (2)$$

با قرار دادن (۱) و (۲) در تساوی فوق داریم:

$$= T - 2bc + 2(bc + \Delta) = T + 2\Delta$$

۱۳۲

$$a_{ij} = \begin{cases} \gamma i - j & i < j \\ i & i \geq j \end{cases} \Rightarrow A = [a_{ij}] = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ \gamma & \gamma \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = \gamma$$

$$b_{ij} = \begin{cases} i + 2j & i \leq j \\ \gamma + j & i > j \end{cases} \Rightarrow B = [b_{ij}] = \begin{bmatrix} \gamma & 5 \\ \gamma & 6 \end{bmatrix} \Rightarrow |B| = 18 - 15 = 3$$

$$AX = B \Rightarrow |AX| = |B| \Rightarrow |A| |X| = |B| \Rightarrow |X| = \frac{|B|}{|A|}$$

۱۳۳

$$A = [a_{ij}]_{3 \times 3} = [(-1)^i - j]_{3 \times 3} = \begin{bmatrix} -2 & -3 & -4 \\ 0 & -1 & -2 \\ 0 & 2 & 3 \end{bmatrix}$$

$$B = [b_{ij}]_{3 \times 3} = [(-1)^j + i]_{3 \times 3} = \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 6 \\ 3 & 5 & 6 \end{bmatrix}$$

$$A \times B = \begin{bmatrix} -2 & -3 & -4 \\ 0 & -1 & -2 \\ 0 & 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 3 & 5 \\ 2 & 4 & 6 \\ 3 & 5 & 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -11 & -29 \\ -5 & -11 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow |A \times B| = (-11)(-11) - (-5)(-29) = 121 - 145 = -24$$

۱۳۴

$$\left| \begin{matrix} 1 & \dots & \log x \\ & & 1 \end{matrix} \right| = -4 \Rightarrow 1 \dots \log x - 4 \times 1 \dots \log x = -4$$

$$\Rightarrow (1 \dots)^{\log x} - 4 \times 1 \dots \log x + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (1 \dots^{\log x})^2 - 4 \times 1 \dots^{\log x} + 4 = 0$$

$$\xrightarrow{1 \dots^{\log x} = t} t^2 - 4t + 4 = 0 \Rightarrow (t-2)^2 = 0$$

$$\Rightarrow t = 2 \Rightarrow 1 \dots^{\log x} = 2 \Rightarrow \log 1 \dots^{\log x} = \log 2$$

$$\Rightarrow \log x \times \log 1 \dots = \log 2 \Rightarrow \log x = \frac{1}{\log 2} \Rightarrow \log x = \log \sqrt{2} \Rightarrow x = \sqrt{2}$$

۱۳۵

نکته: ۱- اگر A یک ماتریس 2×2 یا 3×3 باشد،
 آن‌گاه $|A^n| = |A|^n$ (n عدد طبیعی است)
 ۲- اگر A یک ماتریس 2×2 و k یک عدد حقیقی باشد،
 آن‌گاه $|kA| = k^2 |A|$
 ۳- اگر A یک ماتریس 3×3 و k یک عدد حقیقی باشد،
 آن‌گاه $|kA| = k^3 |A|$

$$\left| \frac{1}{2} A^T \right| = \left(\frac{1}{2} \right)^3 |A^T| = \frac{1}{8} |A|^3 = \frac{1}{8} \times 2^3 = \frac{1}{8} \times 8 = 1$$

۱۳۶

با توجه نکته تست قبل (شماره ۳) داریم:

$$|A| |A| = |A|^T |A| = |A|^4 = 4^4 = 256$$

۱۳۷

$$\left| \begin{matrix} \tan \theta & \frac{1}{\cos \theta} \\ \tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} & \tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \end{matrix} \right|$$

$$= \tan \theta \left(\tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \right) - \frac{1}{\cos \theta} \left(\tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \right)$$

$$= \left(\tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \right) \left(\tan \theta - \frac{1}{\cos \theta} \right) = \tan^2 \theta - \frac{1}{\cos^2 \theta}$$

با استفاده از اتحاد $1 + \tan^2 \theta = \frac{1}{\cos^2 \theta}$ نتیجه می‌شود:

$$\left| \begin{matrix} \tan \theta & \frac{1}{\cos \theta} \\ \tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} & \tan \theta + \frac{1}{\cos \theta} \end{matrix} \right| = \tan^2 \theta - (1 + \tan^2 \theta) = -1$$

۱۳۸

$$|A|^T - 5|A| + 6 = 0 \Rightarrow (|A| - 2)(|A| - 3) = 0$$

$$\Rightarrow |A| = 2 \text{ یا } |A| = 3$$

چون درایه‌های ماتریس A اعداد طبیعی هستند، پس درایه‌های A به صورت زیر است:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 3 \times 1 - 1 \times 1 = 3 - 1 = 2$$

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = 4 - 1 = 3$$

پس کم‌ترین مقدار مجموع درایه‌ها برابر $6 = 6(3+1+1+1) = 2+2+1+1 = 6$ است.

۱۳۹

$$2A = \begin{bmatrix} |A| & -2 \\ 2 & |A| \end{bmatrix} \Rightarrow |2A| = \begin{vmatrix} |A| & -2 \\ 2 & |A| \end{vmatrix}$$

$$\Rightarrow 2^2 |A| = |A|^2 + 4 \Rightarrow |A|^2 - 4|A| + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (|A| - 2)^2 = 0 \Rightarrow |A| = 2 \Rightarrow ||A|A| = |A|^T |A| = 2^T \times 2 = 8$$

۱۴۰

$$2A + 2I = \begin{bmatrix} 9 & 4 \\ -2 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow A = \frac{1}{2} \left(\begin{bmatrix} 9 & 4 \\ -2 & 2 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^T - (a+d)A + (ad-bc)I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^T - (3+0)A + (3 \times 0 - 2(-1))I = \bar{O}$$

$$\Rightarrow A^T - 3A + 2I = \bar{O} \Rightarrow A^T - 3A = -2I$$

$$|A^T - 3A| = |-2I| = (-2)^2 = 4$$

۱۴۱

$$C = A \times B = \begin{bmatrix} 3 & -1 & 2 \\ a & 2 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 & a \\ -1 & 2 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 14 & 3a \\ 3a & a^2 + 5 \end{bmatrix}$$

$$|C| = 14(a^2 + 5) - 3a \times 3a = 14a^2 - 9a^2 + 70 = 5a^2 + 70$$

پس به ازای هر a حقیقی، $|C|$ همواره مثبت است.

۱۴۲

نکته: اگر A و B دو ماتریس مربعی هم‌رتبه باشند،
 آن‌گاه $|AB| = |BA| = |A| |B|$

$$A \times B = \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 7 & 10 \end{bmatrix} \Rightarrow |A \times B| = 7 \times 10 - 7 \times 8 = 70 - 56 = 14$$

چون درمیان ماتریس $B \times A$ با درمیان ماتریس $A \times B$ برابر است، پس از بین گزینه‌ها تنها ماتریس $\begin{bmatrix} 15 & 2 \\ 8 & 2 \end{bmatrix}$ برابر $B \times A$ می‌تواند باشد.

۱۴۳

$$AC = \begin{bmatrix} 1 & a & 3 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ a & 1 \\ 3 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a^2 + 10 & a + 2 \\ a + 2 & 3 \end{bmatrix}$$

$$(فرض) ACB = 52I \Rightarrow |ACB| = 52^2 \Rightarrow |AC| |B| = 52^2$$

$$\Rightarrow ((3a^2 + 30) - (a+2)^2) \times 14 = 52^2$$

$$\Rightarrow 3a^2 + 30 - a^2 - 4a - 4 = 26$$

$$\Rightarrow 2a^2 - 4a = 0 \Rightarrow a = 0 \text{ یا } a = 2 \xrightarrow{\text{مجموع}} 2$$

۱۴۴

یادآوری: اگر $a > 0$ و مخالف ۱ باشد ($a \neq 1$) آن‌گاه برای هر x و y مثبت داریم:

$$\log_a x + \log_a y = \log_a^{xy} \quad (\text{الف})$$

$$\log_a^x - \log_a^y = \log_a^{\frac{x}{y}} \quad (\text{ب})$$

$$A = \begin{bmatrix} \log 5 & \log 2 \\ \log 2 & \log 5 \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = (\log 5)^2 - (\log 2)^2$$

$$= (\log 5 - \log 2)(\log 5 + \log 2)$$

$$\Rightarrow |A| = \log \frac{5}{2} \times \log 10 = \log 2.5 \times 1 = \log 2.5$$